БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 132 (1136)
4 ИЮЛЬ ЖУМА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Бутун куч ва моддий-техника воситаларини сафарбар қилиб, июль ойида ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатишга эришайлик! (1-бет).
СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА (1-бет).
Чехословакия Республикаси президенти А. Новотнийнинг Москвада бўлиши (2-бет).
Камбоджа парламент делегацияси Москвага келди (2-бет).
ТАСС раддияси (2-бет).
СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг АҚШ юстиция министри У. Рожерс айтган гаплар муносабати билан АҚШ элчиси Л. Томпсонга берган баёноти (2-бет).
Атом уруши хавфини йўқотайлик, тинчликни сақлаб қолайлик. Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг пленуми (2-бет).
УКРАИНА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ
ОЛДИДАН: В. Шчербицкий. — Украинанинг гуллаб-яшнаши учун курашда 40 йил (2-бет).
КПСС МК июнь Пленумининг қарорини амалга оширамиз. Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг IV пленумидан (3-бет).
Кобилда совет илмий ходимлари шарафига қабул маросими (4-бет).
Совет жангчилари Ватанига жўнаб кетмоқдалар (4-бет).
РЕПОРТАЖ: Н. Рихсиев. — Олмазорда (4-бет).

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

Бутун куч ва моддий-техника воситаларини сафарбар қилиб, июль ойида ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатишга эришайлик!

Июль—мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой

Шу кунларда поёнсиз пахта далаларида ҳаёт қайнамоқда, шонли пахтакорларимиз ва механизаторларимизнинг фидокорона меҳнати жўш урмоқда. Улар ғўзанинг ривожланишидаги мавжуд қолоқликни тугатиш ва мўл ҳосил тўплаш учун курашнинг энг масъулиятли ва ҳал қилувчи даврига кирдилар. Мамлакатга бу йил 500 минг тонна пахта бериш юзасидан Кремлда олинган юксак социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши ҳозирги пайтда пахта далаларида қилинаётган амалий ишларнинг натижаларига боғлиқ бўлиб қолди. Биз июль ойида нечоғлик яхши ишласак, ғўза парвариши юзасидан олиб борилаётган ҳамма ишларнинг сифати ва суръатини янада оширсак, ғўзага камида икки марта комплекс ишлов берсак шунчалик кўп ҳосил тўплаймиз, мажбуриятни шараф билан бажариш учун мустаҳкам замин вужудга келтирамиз.

Илғор пахтакорлар Кремлда берган сўзларининг уддасидан чиқиш учун пахта далаларида бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб астойдил меҳнат қилмоқдалар, ғўзаларнинг нормал ривожланишини таъминлаб, бир текис гулга киришига эришмоқдалар. Лекин умуман олганда область колхоз ва совхозларида ғўзанинг ўсиши ва ривожланишида жиддий қолоқлик бор. Буни область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV пленуми яққол кўрсатди.

Область партия комитетининг IV пленуми «КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми якунлари ҳамда Тошкент область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масалани муҳокама қилиб, июнь Пленумининг қарорини якдиллик билан маъқуллади ва бу қарорни амалга ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади. Шу билан бирга Пленум қатнашчилари область колхоз ва совхозларида ғўзанинг ҳозирги аҳволини чуқур анализ қилдилар, унинг ўсиши ва ривожланишидаги қолоқлик шу вақтгача тугатилмаганлигини алоҳида таъкидлаб кўрсатдилар.

Ғўзанинг ривожланишидаги мавжуд қолоқликни шундан ҳам билиш мумкинки, нормал шароитларда биринчи июлга келиб деярлик ҳамма майдонларда ғўза гуллай бошлаши керак эди, амалда эса пахта майдонининг атиги 22,3 процентидагина ғўза гуллай бошлаган. Юқори Чирчиқ, Орджоникидзе сингари баъзи бир районларда ғўзанинг ривожланиши ҳатто пахтачилик учун жуда ноқулай келган ўтган йилдагига қараганда ҳам анча орқада қолмоқда. Кўпгина далаларда ғўзаларнинг ривожланишида катта тафовут бор, ҳали шонага кирмаган ғўзалар ҳам йўқ эмас. Мирзачўл, Пискент, Сирдарё, Оққўрғон ва Октябрь районларидаги колхозларда, 4-«Боёвут», «Социализм», «Чаноқ» ва 3-«Боёвут» совхозларида ғўзанинг аҳволи айниқса ёмон.

Пахта далаларида ҳозирги пайтда юз берган вазият мамлакатга 500 минг тонна пахта топшириш юзасидан олинган мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши учун жиддий ташвиш туғдирмоқда. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз, совхоз, МТС ва РТСларнинг раҳбарлари буни чуқур англаб, ғўза парваришидаги қолоқликни тезроқ тугатиш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни амалга оширишлари, пахтачилик ишига раҳбарликни янада яхшилаб, барча ходимлар ўртасида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашлари, топширилган иш учун уларнинг шахсий жавобгарликларини кучайтиришлари лозим.

Июль — ғўза парваришидаги қолоқликни тугатишда ва мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой бўлмоғи керак. Ҳозир яхши ишлов берилса, ҳатто ўсишдан орқада қолаётган участкаларда ҳам мўл ҳосил тўплаш мумкин. Бунинг учун ғўза парваришидаги барча ишларнинг сифатини кескин равишда яхшилаш ва суръатини ошириш, техникадан, меҳнат ресурсларидан, маҳаллий ва минерал ўғитлардан тўла ва тўғри фойдаланиш керак.

Июль ойида ғўзага камида икки марта комплекс ишлов бериш — қолоқликни тугатишнинг муҳим шартидир. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатиш тадбирлари тўғрисида» чиқарган қарорида ҳам ана шу масала энг муҳим вазифа қилиб қўйилган.

Июль ойида ҳаво температураси кўп йиллар мобайнидаги ўртача температурадан анча юқори бўлиши кутилади. **Шунинг учун шона ва ҳосил тугунчалари тўкилиб кетишининг олдини олиш мақсадида табақалаштирилган агротехника тадбирларини амалга оширишга, суғоришни ғўзанинг аҳволига қараб, кечаси-ю-кундузи сифатли ўтказишга эътибор бериш лозим.** Шунга эришиш керакки, суғоришни олдиндан табақалаштириб ишлаб чиқилган план бўйича, ўсимликнинг сувга бўлган ҳақиқий талабини ва сув манбаъларидаги оқиб турган сувни ҳисобга олган ҳолда қатор ораларини ишлаш билан қатъиян боғлаб ўтказиш таъминлансин, ғўзани чанқатиб қўйиш ва ортиқча суғоришга йўл қўйилмасин.

Ғўзани озиқлантириш — мўл ҳосил гаровидир. **Июль ойида ғўзани 1-2 марта озиқлантиришга эришиш, ҳамма жойларда озиқлантиришни кечи билан 20-25 июлгача тамомлаш керак.** 1 августгача ҳар бир туп ғўзада ўрта ҳисобда камида 5-6 та бўлиқ кўсак ҳосил қилиш учун зарур бўлган ҳамма агротехника тадбирларини тўла амалга ошириш зарур.

Июль ойида мусобақадош областьлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида ўзаро текшириш ўтказилади. Бу текшириш ғўзанинг ривожланишидаги мавжуд қолоқликни батамом тугатишга ва юқори ҳосил тўпланишини таъминлашга катта ёрдам бериши керак.

Пахта далаларида меҳнат унумини кескин ошириш учун меҳнатга қобилиятли колхозчиларнинг ҳаммасини ғўза парваришига жалб қилиш, уларнинг унумли ишлашлари учун зарур бўлган ҳамма шароитларни яратиб бериш керак. Қишлоқ партия ташкилотлари колхозчилар, совхоз ишчилари ва механизаторлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни ва маданий-маиший хизматни яхши йўлга қўйишлари, социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборишлари лозим.

Июль ойида ғўзанинг ривожланишидаги мавжуд қолоқликни батамом тугатиш ва мўл ҳосил тўплашга эришиш учун бутун куч ва моддий-техника воситаларини дала ишларига тўла сафарбар этайлик!

СССР Олий Совети Президиумида

Улуғ Ватан уруши йилларида фашист босқинчиларга қарши курашда кўрсатган жасурлик ва қаҳрамонликлари учун СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан мамлакатнинг турли районларида ҳаракат қилган комсомолларнинг учта яширин ташкилоти қатнашчиларидан катта группаси Ватан уруши, Қизил Байроқ ва Қизил Юлдуз орденлари билан мукофотланди.

«Партизанская искра» (Украина ССР, Николаев областининг Первомайский райони) яширин комсомол группасининг ташкилотчилари ва раҳбарлари марҳум П. Гречанийга, Д. Дьяченко, В. Моргуненкога, Белоруссия ССР, Витебск областидаги Оболь станциясида ҳаракат қилган яширин комсомол ташкилотининг раҳбари Е. Зеньковага ва шу ташкилотнинг аъзоси марҳум З. Портновага, Литва ССР Каунас шаҳар яширин комсомол ташкилотининг аъзоси марҳум Ю. А. Алексонис, Г. Борис, А. Чепонисга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. (ТАСС).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАР МУКОФОТЛАНДИЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп болали оналардан 5 — 9 бола туққан ва тарбиялаб ўстирган 2792 онани меҳнаткашлар депутатлари Фарғона, Наманган ва Тошкент область Советлари ижроия комитетларининг тақдимига мувофиқ, СССР Олий Совети Президиуми номидан орден ва медаллар билан мукофотлади.

Кўп болали оналардан 569 киши I, II ва III даражали «Оналик шуҳрати» орденлари билан ҳамда 2223 она I ва II даражали «Оналик медали» медаллари билан мукофотланди. (ЎзТАГ).

Сирдарё районидаги «Правда» колхозининг тракторчиси ўртоқ Р. Нурсаитов кунига 14-15 гектар ердаги ғўзани сифатли культивация қилаётир. **Суратда:** ғўзани культивация қилиш пайти, доирада ўртоқ **Р. Нурсаитов.** Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ғанимат дамлар қўлдан бой берилмоқда

Мўл пахта ҳосили учун курашда энг масъулиятли давр бўлган шу кунларда Чиноз районидаги Орджоникидзе номли колхознинг 2 ва 3-бригада далаларида бўлган киши ғўза парваришининг ёмон аҳволдалиги, бригадаларда меҳнат интизомининг бузилганлиги ва колхозчиларнинг унумли ишлашлари учун зарур шароитлар яратиб берилмаганлигини кўриб ғоят ачинади.

Ўртоқ Назарова бошлиқ 3-бригаданинг деярлик барча карталардаги ғўзаси нимжон, ўсишдан кейинда қолган. Кўп майдонларда ғўза туплари нормал қалинликда эмас. Ғўза қаторларини сифатли ишлашга эътибор берилмаслиги туфайли қатор оралари қотиб, ғўзалар бегона ўтлар орасида қолиб кетган. Бригада аъзолари дала ишларига тўлиқ жалб қилинмаган. Бригадада ясли йўқлиги болали аёлларнинг дала ишларига қатнашишларига халақит бермоқда.

А. Қурматов бошлиқ 2-бригадада ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин. Бу бригадада «хўжакўрсинга» йўл бўйи ва шийпон атрофидаги ерларгина бегона ўтлардан тозалаб қўйилган. Сал ичкарироқ кирсангиз кесаклар орасида қисилиб, озиқ ва сув талаб қилаётган ғўзаларни кўрасиз. Дала ишига жалб қилиниши керак бўлган 64 кишидан фақат 47-48 киши ғўза парваришида қатнашмоқда. Натижада графикда белгиланган 5,3 гектар ўрнига 3,5-4 гектар ердаги ғўза чопиқ қилинаётир, холос. 25 гектар майдондаги ғўзани бегона ўтдан тозалашга, уни вақтида ва сифатли парвариш қилишга эътибор берилмаётир.

Ўртоқ Назарова бошлиқ бригада аъзолари 50 гектар ердан 45 тонна, Қурматов бошлиқ бригада аъзолари эса 80 гектар ердан 220 тонна ҳосил етиштиришга ваъда берганлар. Агар бригада бошлиқлари ана шу ваъданинг бажарилишини таъминлаш учун зарур чоралар кўриб, ғўза парваришини ҳар тарафлама кучайтириб юбормасалар, ҳосил тарозига тушганда ер чизиб қолишлари турган гап.

Райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг қатор бригадаларида ҳам ғўза парвариши соҳасида ана шундай камчиликларга йўл қўйилмоқда. Айниқса, ўртоқ А. Абдужабборов бошлиқ бригадада аҳвол ачинарли. Бригадада ягана, культивация ва чопиқ ишлари ҳаддан ташқари кечиктириб юборилди. Озиқлантириш ва суғоришга етарли эътибор берилмади. Натижада 35 гектар ердаги ғўза 10-15 кунлаб ўсишдан қолиб, нимжон бўлиб ўсмоқда.

Ҳар иккала колхоз раҳбарлари қолоқ бригадаларда йўл қўйилаётган камчиликларни тезда бартараф қилишлари, барча ишчи кучлари ва техникани дала ишларига сафарбар этиб, ғўза парваришини кучайтириб юборишлари керак.

А. ТОҒАЕВ,
К. ДОВУРБОЕВ.

Валентин Тюпко бригадаси далаларида

Ўрта Осиё машина синаш станциясининг моҳир механизатори Валентин Тюпко бошчилик қилаётган комплекс механизация бригада аъзолари ғўзанинг иккинчи цикл парваришини тугалладилар. 125 гектар ердаги ғўза сифатли культивация қилинди ва культивация билан бир вақтда ерга кўплаб минерал ўғит солинди. Механизаторлардан Афанасий Толочко, ака-ука Аймет ва Айдар Ёқубовлар ғўзани янги НКУ-4-6 механизми воситаси билан икки томонлама парвариш қилдилар. Бу янги механизмнинг иш органлари шундай жойлаштирилганки, культивация даврида ғўза атрофида фақат 4 сантиметргина ер юмшатилмайди. Натижада кетмон билан ишлаш учун ўрин қолмайди. Ваҳоланки ҳозирги пайтда колхозларда ғўза культивация қилинаётганда 10-12 сантиметр чамасидаги ер юмшатилмай қоляпти.

Ғўзани бригадир Валентин Тюпконинг ўзи тракторчи ўртоқ Аҳрор Усмонов билан биргаликда суғоряпти. Улар енгил шланглар ёрдамида кунига 6 гектардан ердаги ғўзага сув бериб, 12 ишчининг ишини бажараётирлар. Бунда сувдан фойдаланишнинг коэфициенти 15-20 процентга кўпаяётир, шунингдек суғоришнинг қиймати оддий усулда суғоришга қараганда икки марта арзонга тушмоқда. (ЎзТАГ).

Бригадир ҳақли эмас

Квадрат-уялаб чигит экиш тўғрисида правлениеда гап борганида ҳам Тешабой қаршилик кўрсатганди.

— Мен биламанми, сизларми,— деган эди ўшанда у, — ер қаттиқ, серўт. Кўндалангига ишлаб бўлмайди: трактор юрганида ер кўчиб, ғўза туплари нобуд бўлади. Бу бир. Иккинчидан печак, ғумай сингари ўтлар машинанинг юришига халақит беради. Шунинг учун кетмон билан ишлашдан яхшиси йўқ.

Аммо правление йиғилишида қатнашган ўртоқлар бригадирнинг бу гапларини кескин қораладилар. Белгиланган майдонларга 60x60 схемасида квадрат-уялаб чигит экилди. Дастлабки кунларда ёғингарчилик кўп бўлганлиги туфайли чигитнинг униб чиқиши чўзилиб кетди. Бироқ колхозчилар фидокорона меҳнат қилиб, чигитни ундириб олиш соҳасида бир қанча ишларни қилдилар. Ер бетини аста-секин яшил квадратлар қоплай бошлади. Правлениедагилар ола чиққан жойларга қўлда чигит экишни тавсия қилдилар. Уватларга, дала четларига чигит экилди-ю, лекин қатор ораларидаги хато чиққан ерларга чигит экилмай қолаберди. Негаки, бригадир бу гал ҳам вақт ўтди, экканимиз билан бўлмайди, эндиликда экилган чигитдан чиққан ғўзанинг кўсаклари пишмай қолаберади деб қайсарлик қилиб туриб олди. Колхоз агрономи ўртоқ Р. Еникеев ҳам бу соҳада бригадирга талабчанликни кучайтирмасдан бригадир билан келишувчилик қилди. Бригадирнинг нотўғри фикрига кескин зарба берилмади. Шундай қилиб, қатор ораларидаги хато чиққан ерларга чигит экилмай қолинди.

Сиз бригадир Тешабой ака ҳозирги пайтда ўз хатоларини тушуниб олиб, ишни яхши йўлга қўйиб юборгандир деб ўйларсиз. Афсуски шундай эмас. У ҳозир ҳам ўз билганидан қолмаяпти, ғўза парвариши соҳасида қатор камчиликларга йўл қўймоқда. Масалан, у ғўзани икки томонлама парвариш қилиш ишига қаршилик кўрсатмоқда. Правлениедагиларнинг ғўзани икки томонлама парвариш қилиш йўлга қўйилса, ҳосил кўпаяди, деб айтган гапларига қулоқ солмаётир. Ғўза сийрак, кетмон билан чопиқ қилиб, олди ғўзаларга етказиб оламан, ҳосилга мен жавобгар бўлгандан кейин сенларнинг ишларинг нима, деб агрономнинг ҳам, кекса деҳқонларнинг ҳам гапларини ерда қолдирмоқда.

Тушунтирсанг гап уқмайди, ғоят ўжар
Гап десангчи, роса боплаб олиб қочар
Ишга келсанг — ўғитлаш ҳам, сув ҳам чатоқ
Ғўзалари гўё касал, нимжон, чўлтоқ.
М. Воробейчиков чизган расм.

Тешабой ака ҳақли эмас. Шунинг учун ҳам Раим Аминжонов бошлиқ звенонинг 18 гектар ердаги ғўзаси ривожланишдан орқада қоляпти. Вақт ўтиб бораётганига қарамай, Тешабой ака бу ғўзаларни яхши ғўзаларга етказиб олиш учун курашмаётир.

Мирзачўл районидаги Карл Маркс номли колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Ж. Холиқов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қ. Исроилов) бригадир Тешабой Мирзааҳмедовнинг бу нотўғри хатти-ҳаракатларига қачон зарба беради?!

М. АБДУРАИМОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Колхозчиларга маданий-маиший хизматни ҳартомонлама яхшилайлик

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бюроси Ўзбекистон КП Тошкент область комитети III пленумининг колхозчиларга ва совхоз ишчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисидаги қарори Верхне-волинск район партия комитети томонидан қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масалани муҳокама қилди ва бу ҳақда махсус қарор қабул қилди.

Қарорда кўрсатиб ўтиладики, кўпгина колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ва Верхне-волинск район партия комитети область партия комитети III пленумининг дала ишлари даврида колхозчилар ҳамда совхоз ишчиларига маданий-маиший шароит яратиб бериш тўғрисидаги қарорини қониқарсиз бажармоқдалар. Райондаги колхоз ва совхозларнинг 160 далачилик бригадасидан 140 тасида дала шийпони бор, шулардан 108 таси жиҳозланган.

Кўпчилик дала шийпонлари яхши биноларга жойлашмаган, ундаги жиҳозлар талабга жавоб бермайди. Типовой дала шийпонлари қурилишига мутлақо эътибор берилмаётир. Дала шийпонлари колхозчилар ҳамда совхоз ишчилари ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларнинг марказига айлантирилмаган. 52 дала шийпонида радио йўқ, газеталар ўз вақтида етказиб берилмаётганлиги сабабли колхозчилар ва совхоз ишчилари партия ва ҳукуматнинг жуда муҳим қарорларини ва халқаро миқёсдаги воқеаларни кечикиб эшитмоқдалар.

Район партия комитети, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари область партия комитети томонидан маъқулланган жуда муҳим ҳужжат — янгийўлликларнинг областдаги барча пахтакорларга Мурожаатидан колхозчилар ва совхоз ишчиларининг меҳнат ғайратини ошириш ишида фойдалана олмадилар. Шу сабабли каттагина майдонларда ғўзалар ривожланишдан орқада қолаётир.

Омма ўртасида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларда лекция пропагандасидан кам фойдаланилмоқда. Район партия-совет активлари меҳнаткашлар ўртасида сиёсий доклад ва лекцияларни камдан-кам ўқимоқдалар. Оммавий-сиёсий ишлардаги камчиликлар кўп жиҳатдан район партия комитети ҳамда бошланғич партия ташкилотларининг агитаторлар танлаш ва уларни тарбиялаш ишларига жиддий эътибор бермаётганликлари сабабли юз бермоқда. Агитаторларнинг кўпчилигини қишлоқ интеллигенцияси ташкил этади. Илғорлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари оммавий агитация ишларига кам жалб қилинаётир.

Кўпчилик партия ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарлари колхозчилар ҳамда совхоз ишчиларига ўз вақтида аванс бериб туришга ҳали ҳам етарли эътибор бермаётирлар. Дала шийпонларида иссиқ овқат доимо ташкил этилмайди. бор жойларда ҳам уларнинг сифати жуда паст. «Гулистон» ва «Социализм» совхозлари бригадаларида иссиқ овқат деярлик ташкил этилмаётир. Район матлубот жамияти (ўртоқ Хўжаев) пахтакорлар ўртасида умумий овқатланишни ташкил этиш ва савдо шохобчаларини кенгайтириш юзасидан қатъий чораларни кўрмаётир.

Болалар муассасалари ташкил этиш соҳасидаги ишлар ҳам талабга жавоб бермайди.

Район аҳолиси ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлардаги ҳамда колхозчилар ва совхоз ишчиларига зарур маданий-маиший шароит яратиб бериш соҳасидаги бу камчиликлар шунинг учун юз бердики, район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари Ўзбекистон КП область комитетининг III пленуми қароридан ўзлари учун жиддий хулоса чиқариб олмаганлар, далада ишлаётган меҳнаткашларнинг маиший шароитини яхшилаш учун зарур тадбирларни кўрмаганлар. Бу, мавжуд техника ва ишчи кучларидан дала ишларида унумли фойдаланишга салбий таъсир кўрсатган. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари 1958 йил учун олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун курашаётган меҳнаткашларнинг социалистик мусобақасига етарли даражада бошчилик қилмаётирлар.

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси ўз қарорида Верхне-волинск район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари колхозчилар ва совхоз ишчиларига маданий-маиший шароит яратиб бериш ҳақидаги область партия комитети III пленуми қарорини қониқарсиз бажараётганликларини кўрсатиб ўтди ва улардан ана шу камчиликларни тугатишни талаб қилди.

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси район партия комитети ҳамда бошланғич партия ташкилотлари зиммасига агитаторлар ишига раҳбарлик қилишни яхшилаш, ҳар ўн кунликда улар учун «агитаторлар куни» ўтказиш, партия ва ҳукуматнинг муҳим қарорлари бўйича семинарлар ташкил этиш, энг яхши агитаторларнинг тажрибаларидан кенг фойдаланиш, КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорини ҳар бир колхозчи, ҳар бир совхоз ишчисига етказиш ва тушунтириш, меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларга барча раҳбар ходимларни, интеллигенцияни, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши илғорларини жалб қилиш мажбуриятини юклади.

Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси колхоз раҳбарлари, партия ташкилотлари зиммасига ҳар ойда аванс бериб туриш принципига амал қилинишини таъминлаш, пул ва натура авансларини ишланган меҳнат кунларига қараб бериб туриш мажбуриятини юклади. Область партия комитетининг бюроси далада ишлаётган аёлларнинг болаларини ясли ва боғчаларга жойлаштириш, болалар яслиси ҳамда болалар боғчаси учун энг яхши биноларни ажратиш, уларни ремонт қилиш, зарур инвентарлар билан таъминлаш ва тайёрланаётган овқатлар сифатини яхшилашни талаб қилди.

Область партия комитети ўз қарорида бошланғич партия ташкилотлари ва район партия комитетининг эътиборини ҳар бир колхозда, ҳар бир совхозда олинган социалистик мажбуриятни Улуғ Октябрнинг 41 йиллигигача бажариш учун бошланган социалистик мусобақага бошчилик қилишни янада яхшилашга қаратди.

Ёдгор опа бошлиқ бригадада

Орджоникидзе районидаги «Сталинград» колхозига борганимизда Ёдгор опа бошлиқ бригада пахта далаларида бўлдик. Ям-яшил квадратларда қулф уриб ўсаётган ғўзаларни кўриб, чиндан ҳам бу бригада аъзолари ўзаро социалистик мусобақада олдинда бораётганликларига қаноат ҳосил қилдик. Ҳар туп ғўзада 7-8 тадан шона, 1-2 тадан гул бор.

Бригада аъзолари ўтган йили 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта топширган эканлар. Бу йил экин майдони 70 гектарга етказилибди.

Ҳар гектар ердан 35 ўрнига 38 центнердан ҳосил етиштириш учун аҳд қилган бригада аъзолари шу кунларда ғўзанинг учинчи комплекс парваришини тамомлаш учун астойдил курашмоқдалар. Моҳир универсалчи Мастон Наримов ўз агрегатидан унумли фойдаланиб, ҳар куни 11-12 гектар ердаги ғўзани сифатли культивация қилаётир. Анор Парманов, Тўра Иброҳимов, Асад Раҳимов ўртоқлар ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминламоқдалар.

—Июль — ҳосил тўплаш ойи,— дейди илғор бригада бошлиғи ўртоқ Ёдгор Муҳамедова, — мана шу ойда астойдил ишламасак, кузда ер чизиб қолишимиз мумкин. Шунинг учун ғўза парваришини ҳар қачонгидан ҳам кучайтириб, мўлжалдаги ҳосилни тўплаш учун курашамиз.

Биз ўз аҳдларининг уддасидан чиқиш учун ҳаракат қилаётган бригада аъзоларининг ғўза парвариши соҳасидаги ютуқларидан хурсанд бўлган ҳолда қайтдик.

С. МИРЗААЛИЕВ.

Чехословакия Республикаси президенти А. Новотнийнинг Москвада бўлиши

КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг таклифига мувофиқ, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Чехословакия Республикасининг президенти Антонин Новотний атоқли Чехословакия арбобларининг ҳамроҳлигида 2 июлда расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келди.

Внуково аэродромининг учиш майдонига дўстларни кутиб олиш учун К. Е. Ворошилов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский ўртоқлар, СССР Олий Совети палаталарининг раҳбарлари, СССР министрлари, Совет Иттифоқи маршаллари, Москванинг неча юзлаб ишчи, хизматчи ва студентлари келдилар.

Соат 13 дан 30 минут ўтганда «ТУ-104» ҳаво кемаси, қирувчи самолётлар соқчилигида, аэродромга қўнди.

Президент Антонин Новотний К. Е. Ворошилов ва Н. С. Хрущев билан бирга саф тортиб турган фахрий қоровул ёнидан ўтди. Оркестр Чехословакия ва СССР давлат гимнларини ижро қилди.

Н. С. Хрущев келган меҳмонларга қарата табрик нутқи сўзлади. А. Новотний жавоб нутқи сўзлади.

Очиқ машиналарда А. Новотний, К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев ва бошқалар аэродромдан Кремлга қараб йўл олдилар. Бутун йўл давомида Чехословакиядан келган меҳмонларни ва совет раҳбарларини пойтахтнинг катта кўчаларига чиққан минг-минглаб москваликлар қизғин ва самимий табриклаб турдилар.

* * *

Ўртоқ Антонин Новотний 2 июль тушдан кейин КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрущев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ҳузурларига борди. Президент билан бирга Чехословакия Коммунистик партиясининг ва Чехословакия давлатининг атоқли арбоблари Президент билан бирга бордилар. Визитлар вақтида самимий, дўстона суҳбатлар бўлди.

Сўнгра, Президент ва у билан бирга келган партия ва давлат арбоблари В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейига бордилар. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Чехословакия Республикасининг Президенти Антонин Новотний номидан гулчамбарлар қўйилди. Бу гулчамбарлардан биридаги лентага қуйидаги сўзлар ёзилган: Ўлмас революционер ва бутун дунё меҳнаткашларининг гениал йўлбошчиси В. И. Ленинга. Бошқа гулчамбардаги лентага қуйидаги сўзлар ёзилган эди: Буюк марксчи-ленинчи ва социализм учун курашчи И. В. Сталинга. (ТАСС).

ҚАМБОДЖА ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

СССР Олий Советининг таклифига мувофиқ, короллик кенгашининг раиси Сан Неан бошчилигида Камбоджа парламент делегацияси 1 июлда Москвага келди.

Внуково аэродромида Камбоджа парламентининг аъзоларини СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Я. В. Пейве табриклади. Камбоджа делегациясининг бошлиғи короллик кенгашининг раиси Сам Неан жавоб нутқи сўзлади.

Меҳмонлар шу куниёқ СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси П. П. Лобанов ва СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Я. В. Пейве ҳузурига бордилар. СССР Олий Совети палаталарининг раислари Камбоджа парламент делегацияси шарафига кечқурун зиёфат бердилар.

Камбоджалик меҳмонлар Совет Иттифоқида икки ҳафтадан кўпроқ бўладилар. Улар Москвадан ташқари Тошкентда, Сталинградда, Киевда ва Ленинградда бўладилар. (ТАСС).

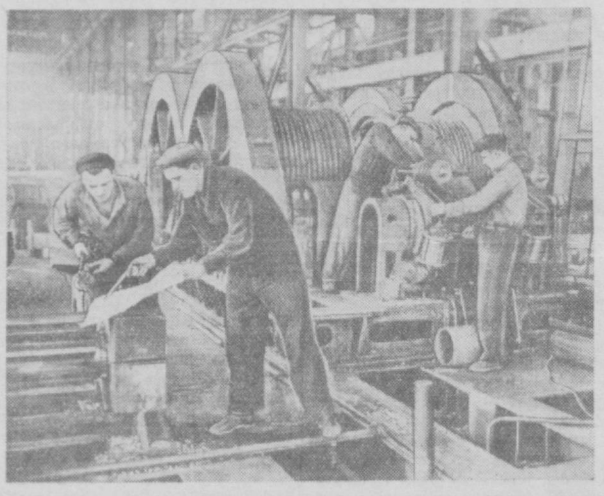

Сталинск области. Ново-Краматорск машинасозлик заводининг коллективи «ЭШ-6-60» маркали одимловчи экскаваторлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Экскаватор ковшининг ҳажми 6 кубометрдир. **Суратда:** (олдинги қаторда) йиғувчи слесарь **В. Евдокименко** (чапда) ва бригада бошлиғи **Н. Брижнев** ўртоқлар экскаватор деталларини чертёжга қараб йиғмоқдалар.
С. Гендельман фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ТАСС раддияси

Финляндияда кўп тарқаладиган «Хельсингин саномат» газетаси советларга қарши ҳар қандай туҳматларни босиб чиқариши билан кўпданоқ ном чиқарган. Бу газета 29 июнда иғвогар А. Туоминеннинг 1957 йилда Москвада гўё «кенгаш» бўлиб ўтганлиги тўғрисида қабиҳ иғво уйдирмасини босиб чиқарди. Унинг ёзишича, ана шу «кенгаш»да Совет Армиясининг Финляндия ички ишларига аралашуви плани муҳокама қилинган.

ТАСС ана шу разил ёлғон гапларни қатъиян рад этиш ваколатини олган. Ана шу разил ёлғон гаплар Совет Иттифоқи билан Финляндиянинг дўстона муносабатларига путур етказиш мақсадида тўқилганлиги аёндир. Эс-ҳуши жойида бўлиб, Финляндиянинг мазкур газетасида эълон қилинган бемаъни уйдирмага ишона оладиган киши Финляндияда топилмаса керак.

Ернинг учинчи сунъий йўлдоши парвозда

Учинчи сунъий йўлдош 3 июль эрталаб соат олтигача қадар Ер атрофини 663 марта айланиб чиқди. Учинчи сунъий йўлдошни ва уни учирган ракетани ҳаво очиқ, булутсиз бўлганида 4 июль эрталаб қуёш чиқиши олдидан шимолий кенгликнинг 50 градусидан 59 градусигача ва кечқурун қуёш ботгандан кейин жанубий кенгликнинг 49 градусидан 65 градусигача оддий кўз билан кўриш мумкин.

(ТАСС).

Ердан Марсга қадар бўлган масофанинг ярми

Ернинг Совет Иттифоқида учирилган учинчи сунъий йўлдоши шу кунгача бир неча миллион километр масофани босиб ўтди.

СССР Фанлар академияси Астрономия кенгаши раисининг ўринбосари профессор Б. В. Кукаркин ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Совет Иттифоқида учирилган учинчи сунъий йўлдош ва унинг учирувчи ракетаси Совет Иттифоқи территориясида биринчи марта 13 июнда кўрина бошлади. Шу кундан то 30 июнга қадар станциялар учирувчи ракетанинг 147 марта ва йўлдошнинг 90 марта ўтганлигини қайд қилдилар. Шу ўтишларнинг ҳар қайсисида бир йўла бир неча кузатишлар ўтказишга муваффақ бўлинди.

Сунъий йўлдош ва учирувчи ракета бизнинг территориямизда кўрина бошлаган даврнинг аввалида уларни фақат мамлакатимизнинг энг жанубидаги станцияларгина кузатиб турдилар. Июнь ойининг охирига келиб, йўлдошни деярлик бутун Совет Иттифоқи территориясида кузатиш мумкин бўлиб қолди.

Черновица, Харьков, Смоленск, Комсомольск-Амур, Благовешченск шаҳарларида айниқса актив равишда кузатишлар олиб борилди. Москвада Штернберг номидаги давлат Астрономия институтининг ходимлари йўлдошни систематик равишда кузатмоқдалар. Ҳаммаси бўлиб СССРда 80 станция ва чет элларда 30 га яқин станция кузатишлар ўтказмоқда. Совет Иттифоқининг 20 дан кўпроқ жойида сунъий йўлдош систематик равишда фотоаппарат билан суратга олинмоқда.

Визуаль кузатишлар учирувчи ракета ва йўлдошнинг ярқираши учиш вақтида жуда ўзгариб турганлигини кўрсатди. Бунинг сабаби шуки, ҳар иккала сунъий самовий жисм ўз ўқлари атрофида айланмоқда ва уларнинг бу тўхтовсиз айланишида Ерга турли томонлари кўринмоқда. Шу сабабли кузатувчи йўлдош ва ракетанинг ярқираш кучи турлича бўлган томонларини кўради.

Учирувчи ракета энг кўп ярқираб кўринган пайтларда у ҳаракатсиз юлдузларнинг ҳаммасига қараганда ҳам ёрқинроқ бўлиб қолади. Унинг ярқирашини Юпитернинг ярқираши билан тенглаштириш мумкин. Шундай пайтларда йўлдош Катта Айиқ юлдузи сингари ярқираб кўринади.

Ернинг Совет Иттифоқида учирилган учинчи сунъий йўлдоши шу вақтгача босиб ўтган масофа Марс Ерга энг кўп яқинлашиб келган пайтда Ер билан Марсга қадар бўлган масофанинг ярмидан кўпроғини ташкил қилади.

Йўлдош ва учирувчи ракетанинг учишини кузатиш натижасида ҳосил бўлган маълумотларнинг ҳаммаси Москвадаги ҳисоблаш марказига мунтасил юборилиб турибди. Бу маълумотлардан ҳисоблаш марказида йўлдош ҳаракат қилаётганида унинг орбитаси элементларида рўй бераётган ўзгаришларни ўрганиш учун фойдаланилади. (ТАСС).

Москвада Воронеж санъатининг якунловчи концерти

Россиянинг энг катта областларидан бири — Воронеж областидан келган азиз вакиллар ўн кун мобайнида пойтахтда меҳмон бўлиб турдилар, Москваликлар ўзларига таниш бўлган драма театрининг янги спектаклларини, рус халқ хорининг янги программасини томоша қилдилар, Москвага биринчи марта келган бошқа ижодий коллективлар билан ҳам танишдилар.

2 июлда Совет Армияси театри саҳнасида Воронеж санъати кўригининг якунловчи концерти бўлди. Хор ва оркестрларнинг, ашулачи ва рақкосларнинг концерти Воронеж ўлкаси халқининг қўшиқ айтишдаги катта маҳоратини, жонажон совет ерида яшаш ва ишлаш қувончини кўрсатади.

Концертда РСФСР Министрлар Советининг раиси Д. С. Полянский, РСФСР Маданият министри А. И. Попов, КПСС Воронеж область комитетининг секретари И. С. Смирнов ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг АҚШ юстиция министри У. Рожерс айтган гаплар муносабати билан АҚШ элчиси Л. Томпсонга берган баёноти

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико 1 июлда АҚШ элчиси Л. Е. Томпсонни қабул қилиб, унга қуйидаги баёнотни берди:

Совет ҳукумати АҚШ ҳукуматининг эътиборини АҚШ юстиция министри У. Рожерс жанобларининг айтган гапларига жалб қилишни зарур деб ҳисоблайди. У. Рожерс 21 июнда Чикаго шаҳридаги йиғилишда нутқ сўзлаб, Совет Иттифоқи ва унинг ташқи сиёсати ҳақида бир қанча қўпол, туҳмат гапларни айтди.

Рожерс жаноблари ўз нутқида шу даражага бориб етдики, Совет Иттифоқи гўё АҚШга қарши «жуда кенг агрессияни сафарбар қилмоқда» ва АҚШни «яксон қилмоқчи» деб даъво қилди.

АҚШ юстиция министри ўзининг бу бемаъни гапларини тасдиқлайдиган, ўз-ўзидан маълумки, бирор далил тополмай, Венгрия Халқ Республикасидаги қонуний тузумни ағдаришга қаратилган қуролли исён ташкилотчиларининг группаси устидан Венгрия суди чиқарган ҳукмдан бошқа нарсани рўкач қилолмади.

Ҳаммадан кўра юстиция министрига шу нарса яхши маълум бўлиши керак эдики, бирор давлатнинг миллий суди томонидан шу давлатга қарши ўз гражданлари томонидан қилинган жиноятлар учун чиқарган ҳукми шу давлатнинг батамом ва тўла равишда ўз ички ишидир. Рожерс жанобларининг Чикагода сўзлаган нутқидан маълум бўлишича, унинг ўзи бегуноҳ кўп кишилар ҳалок бўлганлиги учун жавобгар бўлган ва ўз мамлакатининг қонуний суди томонидан ҳукм қилинган жиноятчиларнинг адвокати бўлиш ролини ўйнашни ўзига эп билганлиги сабабли Рожерс жаноблари Венгрия одил суди органларининг ишларига Совет Иттифоқи аралашди, деб даъво қилишга уринмоқда.

Маълумки, ҳозирги вақтда ҳукм қилинган фитначиларнинг жиноятқорона ҳаракатлари натижасида Венгрияда ўз халқ республикасини қатъий туриб ҳимоя қилган соф виждонли венгер ватанпарварларининг қони тўкилганида АҚШ юстиция министри ҳам, АҚШнинг бошқа расмий вакиллари ҳам бунга қарши норозилик билдирмаган эдилар. Будапешт ва Венгриянинг бошқа шаҳарларидаги кўчаларда исёнчилар энг ваҳшиёна йиртқичликлар қилган вақтларда, одамларни кўплаб қатл қилганларида, венгер меҳнаткашларини ўз мамлакатида фашизм режими тикланишини истамаганликлари учунгина дорга осган вақтларида АҚШ юстиция министри ҳам, АҚШнинг бошқа расмий вакиллари ҳам бунга қарши норозилик билдирмаган эдилар. Ўша вақтда Вашингтонда контрреволюцион исёнчиларнинг ёвузликларини маъқуллаб олқишлаган эдилар ва отилган, дорга осилган ва тилкапора қилинган одамларнинг суратлари босилган махсус нашрларда ўша исёнчиларнинг жиноятларини мақтаб ёзган эдилар. Венгриядаги давлатга қарши фитна раҳбарларини эслаб бугун кўзёши қилаётган кишиларнинг гўё инсонпарварлик ҳислари исёнчилар венгер халқига қарши ўз жиноятларини қилаётган вақтда қаёкда эди? деб савол бериш ўринли бўлади.

Ҳозирги вақтда Жазоирда, Кипрда, Уммонда ва бошқа жойларда ўз ватанининг мустақиллигини ҳимоя қилаётган юзлаб ватанпарварлар ҳар кун ҳалок бўлаётганлиги тўғрисида ҳам Рожерс жаноблари норозилик билдирмаётир. Қўлига Америка қуроли бериб қўйилган солдатлар бу ватанпарварларни ўққа тутмоқдалар, Америкада ишлаб чиқарилган самолётлардан ташланаётган бомбалар шу ватанпарварларни ҳалок қилмоқда.

Ҳар қандай янгилик ва тараққиётнинг ҳаммасини бостиришни ўзига вазифа қилиб олган, халқаро жандарм ролини ўйнамоқчи бўлган кишиларгина АҚШ юстиция министри айтган гаплар сингари гапларни айтишлари мумкин. АҚШ министрининг Совет Иттифоқига қўпол туҳматлар қилганлигига ва Венгриянинг ички ишларига аралашишга ошкора уринаётганлигига бундан бошқача баҳо бериш мумкин эмас. Шарқий Европа мамлакатларида халқлар рад этган эски тартибларни тиклашни ҳали ҳам орзу қилаётган Ғарбдаги баъзи давлат арбоблари халқ-демократик Венгриянинг муваффақиятларини кўриб ухлай олмай қолган бўлсалар керак.

Мутлақо равшандирки, Рожерс жаноблари Чикагода ўзининг шу нутқини сўзлаётганида ўзини «инсонпарвар» қилиб кўрсатишга уринганлиги аслини олганда бутунлай бошқа сабабларнинг оқибатидир. У американлар орасида Совет Иттифоқига, Венгрия Халқ Республикасига ва бошқа социалистик давлатларга ишончсизлик ва душманлик ҳисларини қўзғатмоқ учун ўзини мана шундай тусга солди. АҚШ юстиция министри ўзининг шу нутқини тинглаётганларни Совет Иттифоқи Америка Қўшма Штатлари билан «тотув бўлиб яшашни истамайди» деб ишонтиришга уринганлиги ва «тинч-тотув яшаш идеясининг тузоғига илинманглар» деб зўр бериб даъват қилганлиги тасодифий эмас.

АҚШ ҳукумати аъзосининг бундай гаплари ўзининг бутун сиёсатини халқаро кескинликни давом эттиришга ва «совуқ урушни» кескинлаштиришга асослаётган шахсларнинг манфаатларигагина мос бўлиб тушади. Бу гаплар минимум ишончга путур етказишга қаратилган гаплардирки, бундай ишонч бўлмаса давлатлар ўртасида нормал муносабатларни давом эттириш умуман мумкин эмас.

Совет ҳукумати АҚШ юстиция министрининг шу гапларига эътиборни жалб қилишни зарур деб ҳисоблайди ҳамда АҚШ билан нормал дипломатик муносабатларда бўлиб турган Совет Иттифоқига нисбатан душманликни ва уйдирма туҳматларни ифодаловчи шундай гаплар айтилганлиги муносабати билан Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига норозилик билдиради.

Атом уруши хавфини йўқотайлик, тинчликни сақлаб қолайлик

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ СОВЕТ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Қуролсизланиш ва халқаро ҳамкорликка бағишланиб икки ҳафтадан кейин Стокгольмда жаҳон конгресси очилади. Бу конгресс тинчликсевар инсониятнинг ядро уруши хавфига қарши, ер юзида ялпи тинчлик учун олиб бораётган кураши тарихида катта воқеа бўлади.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг 1 июлда Москвада бўлиб ўтган кенгайтирилган пленуми Стокгольм конгрессига бағишланди. Пленум ишларида тинчликни ҳимоя қилиш совет, республика, ўлка ва область комитетларининг 500 га яқин вакили, фан, маданият ва санъат ходимлари, атоқли жамоат арбоблари қатнашди.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси Н. С. Тихонов қуролсизланишга ва халқаро ҳамкорликка бағишланган жаҳон конгресси тўғрисида доклад қилди. Н. С. Тихонов, совет кишилари шу конгрессни чақириш идеясини қизғин равишда табриклаётганликларини айтиб, атом уруши даҳшатларини ҳамма кишилар яққол тасаввур қилиши лозимлигини, бу атом уруши хавфи Ғарб империалистларининг кирдикорлари сабабли реал тус олаётганлигини уқтириб ўтди.

Пленум қатнашчиларининг ҳаммаси Н. С. Тихонов докладини якдиллик билан маъқуллаб қувватладилар. Орджоникидзе номидаги станоксозлик заводининг слесари Г. В. Вдовин, академик А. П. Виноградов, Крутица ва Коломна митрополити Николай, «Радянска Украина» колхозининг раиси, СССР Олий Совети депутати Г. Е. Бурқацкая, кинорежиссёр Г. В. Александров ва музокараларда сўзга чиққан бошқа нотиқлар Совет ҳукуматининг тинчликсевар сиёсатини қизғин маъқулладилар ва совет халқини, бошқа ҳамма мамлакатлардаги тинчликсевар кишиларни атом уруши хавфига қарши тағин ҳам активроқ ва кескинроқ курашишга чақирдилар.

Пленум қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган резолюцияда, жумладан, бундай дейилади: совет жамоатчилиги Стокгольмда жаҳон конгресси чақирилишини табриклаб, унга ўз вакилларини делегат қилиб юборади ва бу конгресс халқларнинг тинчликни ҳимоя қилиш ҳаракатини янада юксалтириш учун янги имкониятлар вужудга келтириб, уруш қилмай тинчликни сақлаб қолишнинг туб масалаларини ҳал қилиш тўғрисида халқларнинг истакларини амалга оширишга ўзининг катта ҳиссасини қўшади, деб ишонч билдиради.

Пленум конгрессда қатнашиш учун таниқли олимлар, жамоат арбоблари, ёзувчилар, ишчилар, колхозчилар, касаба союзларининг, хотин-қизлар ва ёшлар бирлашмаларининг ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари, диний жамиятларнинг раҳбарларидан иборат делегация сайлади.

Пленум тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетига ва унинг президиумига янги аъзолар сайлади. (ТАСС).

УКРАИНА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Украинанинг гуллаб-яшнаши учун курашда 40 йил

В. ШЧЕРБИЦКИЙ,
Украина КП Марказий Комитетининг секретари

1958 йил 5 июлда Украина большевистик ташкилотлари I съездининг 40 йиллиги нишонланади. Бу съездда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси жанговар отрядларидан бири — Украина Коммунистик партияси тузилган эди.

Украина Коммунистик партияси В. И. Ленин раҳбарлигида бутун партиямиз билан биргаликда кураш ҳамда ғалабаларнинг машаққатли ва шонли йўлини босиб ўтди. Марксистик тўгараклар ва биринчи социал-демократик ташкилотлар орасидан ўсиб чиққан Украина большевистик ташкилотлари Киев, Екатеринослав, Харьков, Луганск, Одесса, Николаев ва бошқа шаҳарлардаги оммавий ишчилар ҳаракатининг барча яхши томонларини олиб, Украина Коммунистик партиясига бирлашдилар. Бу — чоризм ва капитализмга қарши кураш жараёнида ҳамда уч революция оловида тобланиб, тарихан тайёрланган бирлашиш эди. Украин халқининг социал ва миллий озодлик учун, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш ва социализм қуриш учун олиб борган курашларига Украина Коммунистик партияси раҳбарлик қилди.

Совет Украинасининг бешигини Владимир Ильич Ленин тебратган эди. Унинг ишини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитети давом эттирди ва давом эттирмоқда.

Украина Коммунистик партияси барпо қилинаётган даврда унинг маҳаллий ташкилотларида 35 мингдан сал кўпроқ аъзоси бор эди. Владимир Ильич Лениннинг партиямизни барпо қилишдаги бебаҳо ролини яхши тушунган бу кишилар улуғ Лениннинг сўзларини омма орасига олиб келдилар. Партия ва мамлакатимиз Ленинидан жудо бўлган кунларда Украинанинг ўн минглаб илғор ишчилари ўзларининг шахсий иштироклари билан Ленин васиятларини амалга ошириш учун партия сафига кирдилар. Социалистик индустрлашни амалга ошириш даврида Украинанинг завод-фабрика, шахта ва қурилишларида меҳнат қилаётган кишиларнинг 40 мингдан кўпроғи ҳар йили партия сафига қўшилиб турди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш йилларида меҳнаткаш деҳқонлар орасидан етишиб чиққан кўплаб илғор кишилар партияга кирдилар. Улуғ Ватан уруши йилларида, шунингдек урушдан кейинги беш йилликлар даврида Украина Коммунистик партиясининг сафи янада кенгайди.

Ҳозир Украина Коммунистик партияси бир миллиондан ортиқ аъзога эга. Украина меҳнаткашлари ўз республикаларининг индустриал тараққиётида ажойиб ғалабаларга эришдилар, қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қурдилар, фан ва маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Бу ғалабаларга эришишда кўп миллионли украин халқининг ҳақиқий йўлбошчилари бўлган, ленинча йўлдан қатъий олға бораётган, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига оғишмай садоқат кўрсатиб келаётган Украина коммунистларининг хизмати катта бўлди.

Ҳозир Украина ўзининг иқтисодий аҳамияти жиҳатидан қудратли саноати ва бой ҳамда кўп тармоқли қишлоқ хўжалигига эга бўлган индустриал-колхоз совет республикаси бўлиб, иттифоқимизда РСФСРдан кейин иккинчи ўринни эгаллайди. Фақат 1957 йилда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти Украинада революцияга қадар бўлган барча саноат маҳсулоти ҳажмидан икки марта ортиқдир. Ўтган йили Франция ва Бельгиянинг ҳар иккаласи қанча чўян қуйган бўлса, Украинада ҳам шунча чўян қуйилди. Бельгия, Австралия, Италия, Швецияларни бирга олганда, қанча пўлат эритилган бўлса, Украинада ҳам шунча пўлат эритилди. Республика меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида халқ хўжалигида техника тараққиётининг асоси бўлган машинасозлик саноатини яратдилар ва жадал суръатлар билан ривожлантирдилар.

Украина машинасозлик саноати кўп миқдорда ҳозирги замон машиналари — уникаль прокат станлари, пресслар, тепловозлар, гидравлик турбиналар ва генераторлардан тортиб, электротехника, радиотехника ва ультротовушга асосланган аниқ приборлар ва аппаратлар ишлаб чиқармоқда.

Украина меҳнаткашлари энергетика базасини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Ўтган йили республикада ишлаб чиқарилган электр қувватининг умумий ҳажми 1913 йилдагига нисбатан қарийб 73 марта кўп бўлди.

Революциягача бўлган йилларда бутун Ватанимиз каби Украина ҳам аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти асосий турларини етказиб беришда энг ривожланган капиталистик мамлакатлардан анча орқада эди. Эндиликда фахр билан айта оламизки, бу энг зарур иқтисодий кўрсаткичдаги устунлик кунсайин биз томонга ўтиб бормоқда. 1956 йилнинг ўзидаёқ аҳоли жон бошига Англияга қараганда 1,6 марта ортиқ чўян, 1,1 марта ортиқ пўлат ва прокат ишлаб чиқарилди. Францияга таққосланганда эса, бизда аҳоли жон бошига 2,6 марта ортиқ кўмир, 1,6 марта ортиқ чўян ва 1,5 марта ортиқ пўлат тайёрланди. Республикамиз аҳоли жон бошига кўмир қазиб чиқаришда Америка Қўшма Штатларидан ўзиб кетди. Бу муваффақиятларга барча совет республикалари меҳнаткашларининг ҳар томонлама кўрсатган ёрдами, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг ғамхўрлиги туфайли эришилди. КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган Украина меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида халқ хўжалигини тинмай ривожлантириш учун, СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини бажариш учун ҳамма резервларни сафарбар қилмоқда.

Республика индустриал тараққиёти муваффақиятларини ифодаловчи юқоридаги ҳар бир рақам заминида партиянинг буюк ташкилотчилик ролини яққол кўриш мумкин. Социалистик Донбасс муваффақиятлари ҳақида гапирар эканмиз, Коммунистик партия Донбассдаги қолоқ кўмир конларини юксак даражада механизациялашган кўмир ҳавзаларига айлантиришни мамлакатимиз тараққиётининг ҳамма босқичларида асосий вазифаларидан бири деб ҳисоблаб келганлигини қайд қилиб ўтиш керак.

Партия ва ҳукуматнинг кўмир саноатини ривожлантириш ҳақидаги қарорларини амалга ошириш шундай ғалаба билан нишонландики, Донбассда бир йилнинг ўзида 37 комсомол шахтаси барпо қилинди. Ёшларни улуғ Ленин ишига чексиз садоқат, Ватан учун ҳар қандай вазифани бажаришга тайёр туриш руҳида тарбиялаётган Украина Коммунистик партияси бу ғалабалар билан ҳақли равишда фахрланади.

Партия ва ҳукуматнинг кўмир саноатини ривожлантириш ҳақидаги қарори амалда социалистик мусобақанинг янги босқичига асос солган зўр ташаббус уйғотди. Краснодонлик забойщик Николай Мамай бошлаб берган ташаббус бунинг яққол намунасидир. Николай Мамай ҳар бир сменада топшириққа нисбатан 1 тонна ортиқ кўмир қазиб чиқариш учун бошланган мусобақанинг ташаббусчиси бўлди.

Украина Коммунистик партияси биринчи съездининг 40 йиллигини нишонлаётган Украина Коммунистик партияси барча украин халқи билан бирликда саноат, қишлоқ хўжалиги ҳамда фан ва маданиятнинг ҳамма соҳаларини ривожлантиришда муҳим вазифаларни ҳал қилмоқда. Қўйилган вазифалар масштабининг кенглигини шундан ҳам кўриш мумкинки, фақат шу йилнинг ўзида Совет Иттифоқида қурилиши лозим бўлган 7 домна печининг 5 таси бизнинг республикамизда қурилади. Булар ҳам худди шахталар каби комсомол қурилишлари деб эълон қилинди. Шу билан бир қаторда янги қудратли пўлат эритувчи агрегатлар, прокат станлари, кокс батареялари ҳам барпо қилинмоқда. Кривойрог темир-руда ҳавзасида ҳам катта қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Кривойрогда яқин йиллар ичида темир-руда қазиб чиқаришни анча кўпайтириш мўлжалланаётир.

Украина Коммунистик партияси нефть ва газ ишлаб чиқаришни кескин суръатлар билан ривожлантиришга қаратилган муҳим тадбирларни амалга оширмоқда. Авваладан маълум бўлган машҳур Дашав газ конидан ташқари янги топилган Шебелинский газ кони ҳам муваффақият билан ўзлаштирилаётир. 1958 йилнинг ўзидаёқ республика 10,4 миллиард кубометр газга эга бўлади. Бу урушдан аввалги 1940 йилдагига нисбатан 21 марта ортиқдир.

Украина меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг химия саноатини ривожлантиришни жадаллаштириш ҳақидаги май Пленуми қарорларини жанговар программа деб қабул қилдилар. Республиканинг бой моддий хомашё ресурслари яқин йиллар ичида Украинада пластик массалар ҳамда синтетик смолалар ишлаб чиқаришни камида 80 марта, сунъий ва синтетик толалар ишлаб чиқаришни 10 мартадан кўпроқ ошириш имкониятини беради. Бу — сунъий ва синтетик материаллар қўшиб тайёрланган газламалар ва улардан ясалган буюмлар ишлаб чиқаришни 2-2,5 баравар кўпайтириш имконини беради.

Даставвал оғир индустрияни юксалтириш базасида ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш натижасида халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи саноатнинг ҳамма тармоқлари кенг қулоч ёйди. Енгил саноат ўтган йили 1913 йилга нисбатан 7 марта кўп маҳсулот ишлаб чиқарди.

Украина меҳнаткашларининг Коммунистик партия раҳбарлигида эришган буюк муваффақиятлари уларда янги қўйилган вазифаларни ҳам шараф билан бажара олишларига қатъий ишонч уйғотди. Украинада 1959-65 йиллар давомида чўян қуйишни тахминан 1,5 марта, пўлат эритишни ҳам қарийб шунча кўпайтириш, рангли металлар ишлаб чиқаришни бирмунча ошириш мўлжалланади; республиканинг энергетика қуввати яна 9,4 миллион киловатт ошади; газ ишлаб чиқариш уч мартадан кўпроқ оширилади; нефть қазиб чиқариш эса беш марта ортади.

Украина ССР да барпо қилинган оғир индустрия қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришнинг асоси бўлди. Ҳозир колхозлар ва совхозлар энг янги машиналар ва техника билан қуроллантирилган, бинобарин, уларнинг моддий-техника базаси йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда.

Партия томонидан ишлаб чиқилган қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш программасини амалга ошираётган Украина Коммунистик партияси қишлоқ меҳнаткашларини деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашни кўпайтириш учун курашга отлантириб, яқин йиллар ичида аҳоли жон бошига чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда АҚШдан ўзиб кетишдек умумхалқ вазифасини ҳал қилишга сафарбар қилмоқда.

Украина Коммунистик партияси украин халқининг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятини ривожлантириш йўлида самарали ишлар қилмоқда. Республикада мактаблар, ўрта, махсус ва олий ўқув юртларининг тармоқлари тобора кенгаймоқда. Бизнинг олимларимиз ижтимоий, техника ва табиёт фанларининг турли соҳаларида муҳим проблемаларни муваффақиятли ҳал қилмоқдалар. Масалан Патон номидаги электросварка институти томонидан ишлаб чиқилган трубопроводларни контактли пайвандлаш усули бутун дунёга машҳурдир.

Украина ССР эришган муваффақиятлар бутун совет халқини қувонтиради. Олдимизда улуғвор перспективалар ва янги буюк вазифалар турибди. Республика меҳнаткашлари бу вазифаларни муваффақият билан бажарадилар.

Украин халқининг улуғ Ватанимиздаги барча қардош халқлар билан бузилмас дўстлиги ва ўзаро ҳамкорлиги совет Украинаси янги ғалабаларининг ишончли гаровидир.

Украина Коммунистик партияси 40 йиллигини нишонлаётган украин халқи совет жамиятининг илҳомлантирувчи ва етакчи кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ўз муҳаббат туйғулари ва ташаккурини изҳор қилиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитети теварагига янада маҳкамроқ жипслашиб, мамлакатимизда коммунизм қуришнинг улуғ ишига қўшаётган ҳиссасини янада кўпайтиради.

КПСС МК ИЮНЬ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг IV пленуми

Ўзбекистон КП Тошкент область Комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди.

«КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумининг якунлари ҳамда Тошкент область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари ўртоқ **С. Н. Нуритдинов** доклад қилди.

— Бутун совет халқи сингари Тошкент области ва Тошкент шаҳри меҳнаткашлари ҳам, — деди у, — КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорини қизғин маъқуллаш билан кутиб олдилар.

Докладчи сўнгги 4 йил ичида мамлакат қишлоқ хўжалиги эришган муваффақиятлар, Ўзбекистонда, шу жумладан Тошкент областида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш соҳасидаги ютуқлар тўғрисида гапиргандан кейин қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш масалалари устида тўхталиб ўтди. Бизда, деди у, мажбурият юзасидан маҳсулот топшириш, МТС иши учун натура ҳақи тўлаш, давлатнинг харид қилиши ва контрактациядан иборат тайёрлаш системасининг кўп поғонали системаси вужудга келган. Бир хил маҳсулотнинг ўзига қўйилган баҳолар хилма-хил эди. Ўртоқ Нуритдинов областимиз ҳаётидан олинган конкрет мисоллар асосида бу камчиликлар қишлоқ хўжалигининг бир қанча соҳаларини ривожлантириш ишига халақит бериб келаётганлигини кўрсатиб ўтди. Масалан, область колхоз ва совхозлари қўйчиликни ривожлантириш учун яйловларга эга бўлмагани ҳолда ҳар йили кўп миқдорда жун топширишга мажбур эди. Тайёрлаш планини бажариш учун кўпгина колхозлар пахта сотиш эвазига давлатдан олинган ғаллани топширишга мажбур эдилар.

Тайёрлаш ташкилотлари ишида чалкашликлар ва параллелизм ҳукм суриб келар эди. Масалан, Тошкент атрофидаги районларда сабзавот, картошка ва мева тайёрлаш иши билан матлубот кооперацияси, халқ хўжалик кенгаши, шаҳар савдо органлари ҳамда республика Савдо министрлигининг махсус ташкилоти — «Плодоовощторг» шуғулланар, натижада маҳсулот магазинга келгунча ўз сифатини йўқотар эди. Тайёрлаш системасининг кўп поғонали бўлганлиги ва тайёрлаш органларида штатнинг кўплиги муомала харажатларининг кўпайишига, оқибат натижада эса чакана нархларнинг юқори бўлишига сабаб бўлар эди.

Қишлоқ хўжалик экинларининг кўпгина турларига белгиланган баҳоларнинг иқтисодий жиҳатдан асосланмаган бўлиши ишга жиддий зарар келтирар эди.

Узоқ муддат мобайнида пахта, луб ва бошқа техника экинларига пул асосан устама мукофот билан белгиланадиган баҳолар асосида тўланиб келди. Нархнинг бундай системаси ўз вақтида ҳосилдорликни ошириш учун курашда муайян роль ўйнади. Бироқ сўнгги йилларда бу система иқтисодий жиҳатдан бироз заиф бўлган ва ўрта даражадаги колхозлардагина эмас, балки иқтисодий жиҳатдан кучли, юқори ҳосил оладиган колхозларда ҳам пахта етиштиришнинг ўсишига сунъий тарзда халақит бериб келди.

Ер-сув шароити жуда қулай бўлган ҳамда ишчи кучи ва моддий-техника ресурслари катта бўлган Оржоникидзе ва Янгийўл районларидаги колхозлар бир тонна пахта учун устама мукофотни қўшиб ҳисоблаганда 3,5-4 минг сўмдан олиб келдилар, кўпгина бошқа районлардаги шароити анча ноқулай бўлган колхозлар эса худди бир хил сифатдаги пахтанинг бир тоннаси учун 200-400 сўм кам ҳақ олиб келдилар.

Масалан, ўтган йили область колхозлари топширилган пахта учун 64 миллион сўм устама мукофот олдилар. Бу сумманинг ярмидан кўпроқ қисмини юқори ҳосилли 19 хўжалик олди. Бу хўжаликларнинг пахта етиштиришдаги ҳиссаси ҳаммаси бўлиб 27,7 процентни ташкил қилади. Шу билан бир вақтда кўпчиликни ташкил этган колхозлар (178 колхоз) ё мутлақо устама мукофот олмадилар ёки арзимаган миқдорда олиб келдилар.

Луб экинлари экадиган районлар бўйича маълумотлар орасидаги тафовут яна ҳам катта. Бу районлардаги 8 серҳосил хўжалик устама мукофотларнинг деярлик 90 процентини олиб қўярди.

Кўпгина илғор колхозларнинг раҳбарлари экин майдонларини кенгайтириш ҳосилдорликнинг камайишига таъсир қилишидан қўрқиб ва бу ҳолнинг устама мукофотларни камайтириб юборишидан хавфсираб, пахта экиладиган янги ерларни ўзлаштиришни атайин тўхтатиб келганлар.

Техника экинларига ҳақ тўлашнинг амалдаги системаси иқтисодий жиҳатдан заиф бўлган колхозлардагина эмас, балки ўрта даражадаги колхозларда ҳам пахта етиштиришни кўпайтиришга халақит бериб келди. Ер участкалари катта бўлганлиги ва ишлаб чиқаришдаги кўпгина процессларда механизациянинг етишмаслиги натижасида бу хўжаликлардаги кишилар зўр бериб ишлашга мажбур бўлар эдилар, лекин улар ўз меҳнатлари эвазига илғор колхоз аъзоларига нисбатан анча кам ҳақ олар эдилар.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорига ҳамда СССР Министрлар Советининг матбуотда эълон қилинган «Мажбурий тартибда маҳсулот етказиб беришни ва МТСларнинг иши учун натура ҳақи тўлашни бекор қилиш тўғрисида, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашнинг янги тартиби, нарх ва шартлари тўғрисида»ги қарорига асосан меҳнатга ҳақ тўлашдаги мавжуд адолатсизлик йўқотилади.

Ўртоқ Нуритдинов КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ишлаб чиққан тадбирларни баён қилиб, бу тадбирларнинг амалга оширилиши область колхозларига катта фойда келтиришини кўрсатадиган рақамларни келтирди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бир қанча турлари учун тайёрлаш нархларнинг оширилиши, МТС иши учун натура ҳақи тўлашнинг бекор қилиниши натижасида колхозлар қўшимча равишда 47,7 миллион сўм пул оладилар. Пахтага ҳақ тўлашнинг янги системаси жорий қилиниши натижасида ҳамма ўзгаришларни ҳисобга олганда яна 34,7 миллион сўм қўшимча ҳақ тўланади. Луб экинлари етиштирувчи колхозлар МТС иши учун натура ҳақи тўлашнинг бекор қилиниши ҳисобига қўшимча равишда 11,6 миллион сўм ҳақ оладилар.

Область колхозларининг даромади ҳаммаси бўлиб 1958 йил учун мўлжалланган ишлаб чиқариш-молия планига нисбатан 100 миллион сўмдан кўпроқ ошиши мумкин. Шуни ҳам айтиш керакки, илгариги йиллар учун давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топшириш юзасидан бўлган қарзларнинг кечиб юборилиши натижасида область колхозлари 11,5 миллион сўм фойда оладилар.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорининг амалга оширилиши ҳамма колхозларнинг ва айниқса иқтисодий жиҳатдан заиф ва ўртача колхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш учун қулай шароитлар яратиб беради.

Ўртоқ Нуритдинов шу нарсани таъкидлаб айтдики, партия ташкилотлари катта тушунтириш ва ташкилий ишларни амалга ошириб, колхозчилар куч-ғайратини ҳосилдорликни оширишга, экин майдонларини ҳар томонлама кенгайтиришга, маҳсулот таннархини арзонлаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга, хўжаликнинг барча тармоқларини комплекс ривожлантиришга сафарбар қилишлари лозим.

Ҳисоблар шуни кўрсатадики, деди докладчи, қолоқ колхоз ва совхозлар группасида ҳосилдорликни ҳеч бўлмаса областда олинаётган ўртача ҳосил даражасига етказиш бутун областда ялпи пахта ҳосилини 45-50 минг тонна ошириш имконини беради.

Хўжалик ҳисоботининг жорий қилиниши катта роль ўйнаши лозим. Бу соҳада Янгийўл район ва бир қанча совхозларнинг партия ташкилотлари қилган ишни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш керак.

Хўжалик ҳисоботи принципини жорий қилган совхозларда ҳозирданоқ ижобий натижаларга эришилди. Бу совхозларда 1958 йилнинг 5 ойи мобайнида тежалган маблағ ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13 миллион сўм, шу йил планига таққослаганда эса 3,5 миллион сўм ошди.

Докладчи, ҳар бир центнер маҳсулотни етиштиришга сарфланадиган меҳнатни ва моддий-пул харажатларини камайтириш зарурати, хўжаликни комплекс ривожлантириш, айниқса чорвачиликни янада ривожлантириш заруратини кўрсатиб ўтди.

Кўпгина ўртача ва иқтисодий жиҳатдан заиф хўжаликлар чорвачиликдан жуда кам даромад олмоқдалар, бу даромад кўпинча бу соҳада сарфланган ишлаб чиқариш харажатларини қоплай олмайди. Барча хўжаликларда ҳар 100 гектар ер ҳисобига чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин даражада ошириш, бу тармоқни кўп даромад келтирадиган тармоққа айлантириш зарур.

Докладда шу нарса кўрсатиб ўтилдики, кўпгина колхозларда қишлоқ хўжалик артели Уставини қўпол равишда бузиш фактлари — ерларни, колхоз маблағларини талон-торож қилиш, қонунга хилоф шартномалар тузиш каби фактлар учраб туради. Бу жиҳатдан Юқори Чирчиқ район ташкилотларининг раҳбарлари ва бир қанча колхозларнинг раҳбарлари қаттиқ танқид қилинди.

— КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида ишлаб чиқилган тадбирлар, — дейди докладчи, — партия Марказий Комитети февраль Пленумининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорида кўзда тутилган тадбирлар билан чамбарчас боғлангандир.

Марказий Комитет февраль Пленумидан кейин ўтган давр ичида 241 колхоздан 170 таси МТСлардан техникани сотиб олди. Уч мингга яқин механизатор колхозларга ишга ўтди. 27 МТС базасида 5 бўлимга эга бўлган 22 ремонт-техника станцияси ташкил қилинди. 21 районда қишлоқ хўжалиги бўйича инспекциялар тузилди. Барча РТСлар ва район инспекциялари асосан раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан таъминлаб бўлинди.

МТСларнинг қайта ташкил қилиниши ижобий натижалар берди. Бироқ ремонт-техника станциялари ишига халақит бераётган кўпгина камчиликлар бор.

Бу камчиликларнинг асосийларидан бири шуки, колхозларга сотилган тракторларга ва қишлоқ хўжалик машиналарига техник хизмат кўрсатиш ташкил қилинмаган. Шу муносабат билан докладчи Октябрь район ремонт-техника станцияси (Коломейцев ва Стаценко ўртоқлар), Оржоникидзе район ремонт-техника станцияси (Абдурашидов ва Лапшев ўртоқлар) ва бошқа бир қанча РТС раҳбарларини танқид қилди. Булар трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарига техник хизмат кўрсатиш соҳасида колхозларга яхши ёрдам бермаётирлар. Трактор ремонти жуда секин суръатлар билан олиб борилмоқда, ёнилғи сарфлаш устидан жиддий контроль ўрнатилмаган, колхозларга моддий-техника хизмати кўрсатиш ҳали ҳам яхши ташкил этилмаган. Бир қанча колхозлар техникани сотиб олиб, жорий счётларида пул бўлгани ҳолда шу вақтгача техника учун давлатга ҳақ тўлаганлари йўқ. Бунинг учун кўпгина район ижроия комитетлари ҳам айблидирлар, улар шу вақтгача колхозлар сотиб олган техника ҳақини тўлаш юзасидан аниқ муддат белгилаганлари йўқ.

Кўпгина районлардаги қишлоқ хўжалик инспекциялари ишга астойдил киришмаганлар. Уларнинг фаолиятини активлаштириш зарур. Район инспекцияларининг бурчи ҳамма хўжаликларга агротехника ва зоотехника хизматини яхшилашдан, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг колхоз ва совхозлар олдида турган вазифаларни ҳал этишдаги роли ва масъулиятини оширишга ёрдам беришдан иборатдир.

Докладчи КПСС Марказий Комитети февраль ва июнь Пленумлари қарорларининг амалга оширилиши оқибат натижада пахта ва бошқа экинлар етиштиришни оширишга, шунингдек чорвачилик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга ёрдам бериши ҳақида гапириб, колхозчилар, совхоз, МТС ва РТС ишчилари, областдаги барча меҳнаткашлар бу йил қабул қилинган мажбуриятни бажариш юзасидан анча иш қилганликларини кўрсатиб ўтди. Янгийўл пахтакорлари Мурожаати муносабати билан амалга оширилган тадбирлар бу соҳада катта роль ўйнади.

Бироқ ғўзанинг ўсиши ва ривожланишидаги қолоқлик шу вақтгача бутунлай тугатилгани йўқ.

Мирзачўл, Пискент, Сирдарё, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ ва Октябрь районларидаги колхозларда ғўзанинг ўсиши айниқса орқада қолмоқда.

Буларнинг ҳаммаси техникадан ва ишчи кучидан қониқарсиз фойдаланиш натижасида рўй берди.

Ўртоқ Нуритдинов область колхоз ва совхозларидаги аҳволни таҳлил қилиб ва кўпгина бошланғич партия ташкилотлари ишидаги камчиликларни кўрсатиб ўтгач, навбатдаги вазифаларга тўхталди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, июль ойида ҳамма майдонларда камида икки марта комплекс ишловни ўтказиш ҳамда ғўзасининг ривожи қолоқ бўлган участкаларда қўшимча ишлов бериш зарур.

Июль ойида ҳароратнинг юксак бўлиши муносабати билан суғориш суръатини оширишга, унинг сифатини кескин яхшилашга алоҳида эътибор бериш керак.

Ғўзани ўз вақтида ва сифатли ишлаш ва уни суғориш билан бир вақтда ўсимликни озиқлантиришга алоҳида эътибор берилиши лозим. Вазифа шундан иборатки, ҳар бир хўжаликда маҳаллий ўғит ва фекал тайёрлаш ҳамда далага олиб чиқиш ишига тегишли транспорт ва етарли миқдорда кишилар ажратилсин, токи бу ишга ҳамма колхозчилар ва совхоз ишчилари, комсомол ташкилотларимиз жалб этилсин. Ғўзасининг ривожи қолоқ бўлган участкаларда маҳаллий ўғитдан кўп миқдорда фойдаланиш зарур. Бундай участкаларга июль ойида ҳар гектар ерга 3-4 тоннадан гўнг солиш керак.

Ғўзани минерал ва азот ўғитлари ҳамда маҳаллий органик ўғитлар билан озиқлантиришни ҳамма жойда кечи билан 20-25 июлда тамомлаш керак. Бундан анча илгари барги орқали озиқлантириш ўтказилиши лозим.

Ҳосилга ўргимчаккана хавф туғдиради, деб ҳисоблашга ҳамма асослар бор. Кўпгина колхозларда ўргимчаккана пайдо бўлгани аниқланди. Областда озгина миқдорда меркаптофос ва состокс борлигини ҳисобга олиб, ўтган йиллар мисолида жуда кенг миқёсда ИСО тайёрлашни ташкил қилиш ҳамда бошқа мавжуд химикатлардан фойдаланиш зарур.

Бу йилги шароитда ғўзани ўз вақтида чеканка қилиш жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Бу тадбир асосий ҳосилни анча илгари тўплаб, унинг етилишини тезлаштиришга имкон беради.

Илдиз системаси зонасидаги тупроқнинг баҳорда жуда кўп ёғингарчилик бўлганлиги натижасида қотиб қолганлигини тўла тугатиш жуда муҳим ишдир.

Район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари белгиланган тадбирларни муваффақиятли бажариш учун ғўзани ишлашга ишчи кучи, трактор ва от культиваторлари ажратиш юзасидан белгиланган топшириқнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари, далада ишловчиларнинг ҳаммаси кундалик ва смена нормаларини бажаришларига эришишлари, қатор ораларини ишлашнинг сифати устидан контролни оширишлари керак.

Ғўзани ишлашда механизмлардан кенг фойдаланиш лозим.

Механизмлар ёрдами билан ҳосилни йиғиб олиш мажбуриятини муваффақиятли бажариш учун яқин кунлар ичида далаларни ажратишни туғаллаш ҳамда бу далаларда вегетация охиригача машина билан пахта териш талабларига жавоб берадиган парваришни амалга ошириш зарур. Шу билан бир вақтда пахта териш машиналарини ҳамда механик-ҳайдовчиларни тайёрлашга киришиш керак.

Ўтган йилги сабоқларни эсдан чиқармай, ҳосилнинг асосий қисмини тўплаш ва уни вақтлироқ етилтириб олиш тадбирларини амалга ошириш билан бир вақтда мавжуд пахта сушилкаларини ремонт қилишни ҳамда янгиларини қуришни дарҳол авж олдириб юбориш, керакли ёқилғини олиб келиб қўйиш, пахтани ҳавода қуритиш учун мавжуд майдончаларни тайёрлаш ва янгиларини қуришга киришиш лозим.

Июль ойида луб экинлари соҳасида кўпгина иш қилиш керак. Ҳамма майдонларда юқори ҳосил етиштиришни таъминлаш учун каноп ва жут экинларини ишлаш суръатини кескин кучайтириш лозим.

Ўртоқ Нуритдинов сабзавот экувчи колхозлар олдида турган вазифалар ҳақида гапириб, шу нарсани таъкидлаб айтдики, картошка ва бошқа кечки сабзавотларни экиш планини яқин кунлар ичида тўла ва ошириб бажариш, бунинг учун планда махсус кўзда тутилган ерлардан, шунингдек эртаги экинлардан бўшаган ерлардан фойдаланиш зарур.

Калинин, Қорасув, Тошкент, Оржоникидзе, Бўстонлиқ районларининг раҳбарлари агротехника тадбирларининг тўла комплексини ўтказиш ҳамда Тошкент бозорларига сабзавот ва картошка келтиришни кескин кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўришлари зарур.

Шундан кейин докладчи айтдики, сўнгги йилларда область колхоз ва совхозлари маккажўхори экиладиган майдонни анча кенгайтирдилар. Бироқ бу экинлардан жуда кам ҳосил олинмоқда. Бунинг сабаби, даставвал, маккажўхорининг жуда ёмон парвариш қилинаётганлигидадир. Паркент, Бўка, Пискент, Мирзачўл, Бекобод ва бошқа бир қанча районларда бу экиннинг аҳволи айниқса ёмон.

Кўк масса ва маккажўхори донидан юқори ҳосил олишни таъминлаш учун ҳамма чораларни кўриш зарур.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарори, — деди докладчи, — чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш ҳамда шунинг ҳисобига колхозлар ва колхозчилар даромадини ошириш учун жуда қулай шароитлар яратиб беради.

Ҳозирча областда сут ва гўшт етиштириш суръати мутлақо қониқарли эмас. Бу суръатни ошириш учун яқин вақтлар ичида сигирлар сонини кўпайтириш, уларнинг парваришини яхшилаш, боқувига аҳамият бериш, сут соғиб олишни кўпайтириш, шунингдек молнинг семиришига алоҳида эътибор бериш керак.

Барча қишлоқ хўжалик ишларининг ўз вақтида ўтказилиши, деди ўртоқ Нуритдинов, колхозчилар ва совхоз ишчилари учун ҳамма зарур маданий-маиший шароитларни яратиб беришга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шу масала юзасидан область партия комитетининг ўтган пленумида қабул қилинган қарорлар сўзсиз бажарилиши лозим. Шуни яна бир марта таъкидлаб айтиш керакки, колхозчиларга ва совхоз ишчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишларига район партия комитетларининг секретарлари ва район ижроия комитетларининг раислари шахсан бошчилик қилишлари лозим.

Яқин кунлар ичида районлар ичида, шунингдек районлар ўртасида социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги ўзаро текширилади. Бундан ташқари мусобақадош областлар ўртасида ўзаро текшириш ташкил қилинади. Текширишлар жараёнида ўзаро талабчанликни юксак даражага кўтариш, ғўза ва бошқа экинлар парваришини ҳамда қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги камчиликларни кескин очиб ташлаш, ўзаро текшириш бригадалари аниқлаган камчиликларни тезда бартараф қилиш зарур.

Докладчи область қишлоқ хўжалик бошқармасини танқид қилади. Бошқарма техника ишини, моддий-техника таъминотини яхшилашга, колхозларга конкрет агротехника ёрдами кўрсатишга оид масалаларни оператив тарзда ҳал қилмаётир, қишлоқ хўжалик артели Уставига риоя қилиниши устидан етарли контроль олиб бормаётир. Матлубот кооперацияси, соғлиқни сақлаш ва маданият органлари далада ишлаётганларга савдо, маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатишдан иборат ўз бурчларини яхши бажармаётирлар.

Ўртоқ Нуритдинов таъкидлаб айтдики, область олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши ҳамма звеноларда — далачилик бригадасидан тортиб то область ташкилотларигача пухта ва аниқ ишлашга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Докладчи топширилган иш учун барча ходимларнинг шахсан масъулиятини оширишга, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашга чақирди.

Ўртоқ Нуриддинов саноат корхоналари ва қурилишларнинг 1958 йилнинг биринчи ярмида қилган иш якунлари устида қисқача тўхталиб ва қишлоққа оталик ёрдамини кучайтириш зарурлигини таъкидлаб, ўз докладининг охирида бундай деди:

— Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорини муваффақиятли бажариш учун, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини ишимиздаги камчиликларни тезроқ тугатишга сафарбар қилиш учун, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш учун ва даставвал пахта ва бошқа маҳсулотлар юзасидан қабул қилган мажбуриятларимизни сўзсиз бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, деб ишонч билдиришга рухсат этингиз.

Доклад юзасидан музокаралар бошланди.

Область партия комитети пленумининг қатнашчилари ўз нутқларида «Мажбурий тартибда маҳсулот етказиб беришни ва МТСларнинг иши учун натура ҳақи тўлашни бекор қилиш тўғрисида, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашнинг янги тартиби, нарх ва шартлари тўғрисида»ги КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларидан ҳамда ўртоқ Н. С. Хрушчев докладидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида гапирдилар. Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ҳозирги вазифаларга катта эътибор берилди.

— Иқтисодий жиҳатдан асосланган нархларнинг белгиланиши, колхозларнинг мажбурий суратда маҳсулот топшириш юзасидан бўлган қарзларининг кечиб юборилиши ҳамда КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида белгиланган бошқа тадбирлар, — деди Сирдарё район партия комитетининг секретари ўртоқ **Каримов**, — қишлоқ хўжалик артеллари экономикасини мустаҳкамлашда ва янада ривожлантиришда катта роль ўйнайди.

Нотиқ иқтисодий жиҳатдан нисбатан заиф бўлган Ильич номли колхозни мисол қилиб келтиради. Ҳисоблар шуни кўрсатадики, бу хўжалик шу йилнинг ўзида даромадни 2 миллион 900 минг сўм, шу жумладан пахтадан оладиган даромадни 2 миллион сўмга яқин кўпайтира олади. Ильич номли колхознинг умумий даромади деярлик 12 миллион сўмга етади, бу эса бўлинмас фондга планда белгиланганидан кўпроқ маблағ ажратиш имконини беради.

Нотиқ, колхозларда хўжалик ҳисоботини жорий қилишнинг катта аҳамиятга эга эканлигини айтиб, бу соҳадаги дастлабки тажрибалар билан колхоз раислари, бухгалтерлари ва экономистларини таништириш фойдали бўлур эди, деди. Унинг фикрича, шу мақсадда ҳар йили бир ойлик ёки бир ярим ойлик курслар ташкил қилиш ва курс ишига тошкентлик мутахассисларни жалб қилиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.

— Колхозчиларимиз КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорини ғоят кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар, — деди Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз раиси ўртоқ **Ортиқов**. — Колхоз аъзолари бу қарорни партия ва ҳукуматнинг колхоз тузумини янада ривожлантириш тўғрисида, меҳнаткашлар моддий фаровонлигини ошириш тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлигининг янги ифодаси деб биладилар.

Сталин номли колхоз — катта, кўп тармоқли хўжаликдир. Бу йил артель аъзолари давлатга 4,5 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

Ўртоқ Ортиқов ғўза парвариши қандай ташкил қилинганлиги, мажбуриятни сўзсиз бажариш учун қандай чоралар кўрилаётганлиги ҳақида гапириб берди.

Шундан кейин нотиқ айтдики, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида ишлаб чиқилган қишлоқ хўжалик маҳсулотларига ҳақ тўлашнинг янги системаси қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш учун катта имкониятлар очиб беради.

Сталин номли колхоз устама мукофотнинг бекор қилинганлиги туфайли 1,5 миллион сўмга яқин зарар кўриши мумкин. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти активлар билан биргаликда шундай тадбирларни ишлаб чиқдиларки, бу тадбирларнинг амалга оширилиши кўрилган зарар ўрнинигина қоплаб қолмасдан, колхознинг 1958 йил планида кўзда тутилган умумий даромадини анча оширади.

Қўшимча даромад қаердан олинади?

Қўшимча даромад даставвал ҳосилдорликни ошириш ва аъло навли пахта салмоғини кўпайтириш, шунингдек қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳисобига олинади.

Бу йил далачилик бригадалари ва фермаларда хўжалик ҳисоботи жорий қилинди. Колхозчилар бу янгиликни мамнуният билан кутиб олдилар. Дастлабки ойлардаги ишнинг ўзиёқ хўжалик ҳисоботининг ижобий ролини кўрсатди.

Бу йил, деди ўртоқ Ортиқов, райондаги кўпгина колхозлар юқори зонада янги ерларни ўзлаштирдилар. Бироқ бу ерда ишлаётган кишилар муайян қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Янги ерларда дарахт йўқ, колхозчилар дам оладиган салқин жой топилмайди. Нотиқ колхозларга дала шийпони қуриш учун ёғоч билан ёрдам кўрсатиш масаласини қўйди.

Ўртоқ Ортиқов ўз нутқининг охирида айтдики, областда иқтисодий жиҳатдан заиф колхозларнинг тезда илғорлар қаторига чиқиб олишига ёрдам кўрсатиш учун ҳамма имкониятлар бор. Бу вазифани ҳал этишда иқтисодий жиҳатдан кучли колхозлар ҳам иштирок этишлари керак.

Юқори Чирчиқ район партия комитетининг секретари ўртоқ **Иброҳимов** мамнуният билан шуни қайд қилдики, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарори пахтакор ва луб экувчи районларда меҳнатга ҳақ тўлаш соҳасидаги сўнгги вақтгача амалда бўлган ноҳақликка хотима берди. Эндиликда ҳамма колхозлар олдида экономикани янада мустаҳкамлаш учун перспектива очилди.

Дастлабки ҳисоботлар шуни кўрсатадики, район колхозлари қабул қилинган мажбуриятни бажарсалар, техника экинлари бўйичагина ўтган йилдагига қараганда 12 миллион сўм кўпроқ даромад оладилар.

Ўртоқ Иброҳимов айтдики, районда ғўза ва луб экинларини парвариш қилиш соҳасида жиддий камчиликлар бор. Июль ойида мажбуриятни бажаришни таъминлайдиган ҳосил тўплаш учун ана шу камчиликларни тугатиш чоралари кўрилмоқда.

— Докладда районимиз раҳбарлари қишлоқ хўжалик артели Уставининг жиддий бузилишига йўл қўйганликлари учун ҳақли равишда танқид қилиндилар, — деди ўртоқ Иброҳимов. — Область партия комитетининг бу масала юзасидан чиқарган қарори район партия активи йиғилишида муҳокама қилинди. Биз йўл қўйилган хатоларни тузатиш учун ҳамма чораларни кўрамиз ва бундан буён қишлоқ хўжалик артели Уставига қатъий риоя қилинишини таъминлаймиз.

Минбарга Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз раиси ўртоқ **Шукуралиев** чиқади. У, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумидан кейин колхозда ишлаб чиқилган тадбирлар ҳақида гапириб, колхоз устама мукофотнинг бекор қилиниши натижасида ютқизмаслигини, балки ўз даромадини анча оширажагини кўрсатадиган конкрет фактлар келтирди.

Бу йил артель давлатга 6 минг тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олган. Ҳозир колхозчиларнинг бутун куч-ғайрати муайян далалардаги ғўзанинг қолоқлигини тугатишга қаратилган.

Бўка район РТС директори ўртоқ **Живодеров** бундай дейди:

МТС иши учун тўланадиган натура ҳақининг бекор қилиниши ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун янги нархларнинг жорий қилиниши район колхозлари даромадини 10 миллион сўмга оширади. Натура ҳақи юзасидан бўлган 2,5 миллион сўм қарз кечиб юборилади.

10 колхоздан 9 таси МТСдан техникани сотиб олди. Тажриба шуни кўрсатдики, техникадан ўтган йилга нисбатан яхшироқ фойдаланилмоқда.

Район колхозларида ғўза ривожланишидаги қолоқликни тугатиш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида гапириб, ўртоқ Живодеров колхоз ва РТСларнинг моддий-техника таъминотини кескин равишда яхшилаш зарурлиги тўғрисидаги масалани қўяди.

Ўртоқ Живодеров қишлоқ хўжалик министрлиги ва область қишлоқ хўжалик бошқармасини РТС ва колхозларни запас қисмлар билан таъминлашда оператив ёрдам кўрсатмаётганлиги учун танқид қилди.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси ўртоқ **Матқобулов** сўзга чиқади.

— Колхозимиз, — дейди у, — кўп миқдорда устама мукофот олиб келар эди. Юзаки қараганда, биз устама мукофотнинг бекор қилиниши натижасида муайян миқдордаги даромаддан маҳрум бўлгандек кўринамиз, амалда эса бундай эмас.

Колхознинг ҳар бир бригадасида КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарори муҳокама қилинди. Колхозчилар даромадни ошириш йўлини белгиладилар. Кўпгина бригадаларда пахта ҳосилдорлигини ҳар гектаридан 50 центнергача етказишга, олий навли пахта салмоғини кўпайтиришга аҳд қилинди. Шу тадбирнинг ўзи устама мукофот бекор қилинганлиги туфайли кўрилган зарар ўрнини босиб кетади.

Шунингдек, сабзавот ва картошка ҳосилдорлигини кескин ошириш, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Ўртоқ Матқобулов ўз нутқининг охирида пленум қатнашчиларини ишонтириб айтдики, колхоз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ошириш учун ҳамма чораларни кўради.

Минбарга Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Хўжаев** чиқади.

У айтдики, Тошкент саноати қишлоқ хўжалиги учун маҳсулот ишлаб чиқаришда катта роль ўйнайди. Шу йилнинг фақат 5 ойи ичида Тошкент машинасозлари 200 миллион сўмликдан кўпроқ трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари, 9 миллион сўмликдан кўпроқ запас қисмлар ишлаб чиқардилар.

Шаҳар корхоналари область колхозлари учун 54 та кўчма авторемонт мастерскойини ускуналаб бердилар, ҳозир 30 мастерскойни комплектлаш туғалланмоқда. Бундан ташқари колхозларга анчагина станок ва асбоблар берилди.

Шаҳардаги корхона ва муассасалар коллективларининг оталикдаги колхозларга ёрдами кучайтирилди. Шаҳарликлар қишлоқдаги ўз дўстларига ғўзани ишлашда ва уни бегона ўтлардан тозалашда ёрдам кўрсатмоқдалар. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», экскаватор заводларининг, Октябрь революцияси номли заводнинг, тўқимачилик комбинатининг коллективлари колхозларга айниқса актив ёрдам бермоқдалар.

Ҳозир Тошкент саноат корхоналарида 300 дан ортиқ колхозчи токарлик ва слесарлик ишини ўрганмоқда. Биз, — дейди ўртоқ Хўжаев, яна 500 колхозчига турли ҳунарларни ўргатишга тайёрмиз.

Ўртоқ Хўжаев илмий муассасалар колхоз, совхоз, РТС ва МТСлар экономикасини ўрганиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқаётганликларини, қишлоқ хўжалик мутахассислари билан биргаликда экономика масалалари юзасидан конференция ўтказишга тайёрланаётганликларини айтиб, шаҳар партия комитети қишлоққа 250 пропагандист ва агитаторни юборишга қарор қилганлигини айтди. Агитатор ва пропагандистлар олдига колхозчиларга КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитети IX пленуми қарорларини чуқур ва ҳар томонлама тушунтириш вазифаси қўйилди. Область колхозларига санъат ходимлари ва бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг аъзоларидан иборат агитмашина ва агитбригадалар юборишга тайёргарлик кўрилмоқда. Булар колхозчиларга концертлар қўйиб берадилар.

Ўртоқ Хўжаев айтдики, сўнгги йилларда шаҳар аҳолисини картошка, сабзавот ва сут маҳсулотлари билан таъминлаш анча яхшиланди. Шу билан бирга у бу ишдаги жиддий камчиликларни кўрсатиб ўтди.

Тошкент бозорларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг баҳоси ҳали анча қиммат. Шунга қарамай, шаҳар атрофидаги районларнинг раҳбарлари Тошкент меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини арзон баҳода қондириш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатмаётирлар.

— Районимиз колхозчилари ва барча меҳнаткашлари, — дейди Ўртасарой район партия комитетининг секретари ўртоқ **Акрамов**, — КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорини кенг муҳокама қилиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга қаратилган кўпгина янги амалий таклифлар киритмоқдалар.

Нотиқ колхозлардаги ишнинг аҳволини таҳлил қилиб айтдики, тайёрлашнинг янги тартиби жорий қилингач, бутун район бўйича колхозлар ўз маҳсулотлари учун 63 миллион сўмга яқин ёки йилнинг бошида кўзда тутилганидан 5 миллион 230 минг сўм кўпроқ ҳақ оладилар.

Ўртоқ Акрамов пахта тайёрлаш системаси тўғрисидаги масалага ўтиб, тайёрлаш органларини мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлашни ҳамда тайёрлаш пунктлари пахтани колхозлардан эмас, балки далачилик бригадаларидан қабул қилиб оладиган тартиб ўрнатишни таклиф қилади. Бу тадбир бевосита бригадаларнинг ўзида пахтанинг сифати учун курашни кучайтиришга имкон беради.

Район колхозлари ўз олдиларига бу йил ҳар бир центнер маҳсулот етиштириш учун меҳнат ва пул харажатларини камайтириш вазифасини қўйдилар.

1957 йилда бир центнер пахта етиштиришга 7,79 меҳнат куни ва 135 сўм 33 тийин сарфланган эди. 1958 йилда бир центнер пахта етиштиришга 6,7 меҳнат куни ва 96 сўм 30 тийин сарфлаш кўзда тутилмоқда.

Бошқа маҳсулотларни етиштиришга сарфланадиган харажатни ҳам камайтиришга қарор қилинди.

Шундан кейин ўртоқ Акрамов районда ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатиш чоралари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида гапирди.

3-«Боёвут» совхозининг директори ўртоқ **Рашидов** айтилган танқидларни тан олди ва июль ойида ғўза парваришида амалга ошириладиган тадбирлар ҳақида гапирди

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ **Муҳаммаджонов** ҳам нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Пленум ташкилий масалани ҳам кўриб чиқди.

Ўртоқ М. М. Мусахоновнинг Узсовпроф раислигига сайланганлиги муносабати билан пленум уни Тошкент область партия комитетининг секретари вазифасидан озод қилди.

Ўртоқ **К. Н. Бекаев** Тошкент область партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Пленум ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **С. К. Камолов**, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ **Ш. Р. Рашидов**, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ **А. Н. Рудин** иштирок этдилар.

Чет элларда

Кобилда совет илмий ходимлари шарафига қабул маросими

КОБИЛ, 2 июль. (ТАСС). Совет илмий ходимларининг, Ўзбекистон Фанлар академияси Шарқшунослик институти ходими, тарих фанлари кандидати А. Х. Бобохўжаевнинг ва СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институти ходими, филология фанлари кандидати Г. Ф. Гирснинг ватанга қайтиб кетишлари муносабати билан Матбуот департаментининг маданий алоқа бошқармаси қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида матбуот департаментининг бошлиғи Риштия, Маориф министрлигининг ва Матбуот департаментининг амалдорлари, Афғонистон Фанлар академиясининг президенти Улфат, Кобил университети ректорининг ўринбосари Зиёи, тарих жамиятининг раиси Кохзад, марказий газеталарнинг ва журналларнинг редакторлари ҳозир бўлдилар.

Самимий дўстона вазиятда ўтган қабул маросимида СССРнинг Афғонистондаги элчиси М. В. Дегтярь, Совет элчихонасининг ходимлари, шунингдек СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг ҳозирги Афғонистон тўғрисида китоб ёзиш учун яқинда Кобилга келган бир группа илмий ходимлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Хитой Халқ Республикаси меҳнаткашлари Хитой Компартиясининг 37 йиллигини нишонламоқдалар

ПЕКИН, 2 июль. (ТАСС). Хитой Халқ Республикаси меҳнаткашлари Хитой Коммунистик партиясининг 37 йиллигини нишонладилар. Бу шонли кун шарафига республика пойтахти Пекинда кўп кишилик митинг бўлди. Меҳнаткашлардан 40 минг киши қатнашган бу митингда Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Пин Чжэнь ва Хитой Коммунистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари Ху Яо-бан нутқ сўзладилар.

Тяньцзинда Хитой Коммунистик партиясининг 37 йиллигига бағишланган митингга 30 минг киши тўпланди. Митингда шаҳарнинг бир мингдан ортиқ ишчиси ва 330 ишлаб чиқариш коллективи меҳнат соҳасида эришган муваффақиятлари учун фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди. Митингдан кейин намойиш бўлди.

Хитой Коммунистик партиясининг 37 йиллиги шарафига Ханчжоуда, Шанхайда ва республиканинг бошқа шаҳарларида ҳам оммавий митинглар бўлиб ўтди.

Польша сеймининг сессияси ўз ишини тамомлади

ВАРШАВА, 2 июль. (ТАСС). Польша Халқ Республикаси сеймининг учинчи сессияси бугун Варшавада ўз ишини тамомлади. Охирги мажлисда депутатлар бир қанча қонунлар қабул қилдилар.

Сейм Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг К. Кўрилюкни маданият ва санъат министри лавозимидан чақириб олиш тўғрисидаги декретини тасдиқлади. Министрлар Совети раисининг таклифига мувофиқ, сейм Т. Галинскийни маданият ва санъат министри қилиб тасдиқлади.

Совет жангчилари Ватанига жўнаб кетмоқдалар

БУХАРЕСТ, 2 июль. (ТАСС). Руминия меҳнаткашлари Ватанга қайтиб кетаётган совет жангчилари билан хайрлашишга бағишланган сўнгги учрашувларда муҳаббат, дўстлик ва миннатдорчилик туйғуларини изҳор қилмоқдалар.

Совет қўшинлари жойлашган ҳамма жойларда шу кунларда меҳнаткашлар ва румин-ҳарбий хизматчиларининг совет солдатлари билан дўстона учрашувлари бўлди. Учрашувларнинг қатнашчилари Руминияни гитлеризмдан озод қилиш учун биргаликда олиб борилган курашда ҳалок бўлган румин ва совет жангчиларини ҳурмат билан эсга олиб, ёдгорликлар ёнига гулчамбарлар қўйдилар.

Кеча Тимишоара шаҳрида совет қўшинларини кузатиб қолишга бағишланган кўп кишилик митинг бўлди.

Митингда Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Тимишоара область партия комитетининг биринчи секретари Исак Мартин сўзга чиқиб, шонли Совет Армиясининг ҳарбий хизматчиларига қардошлик саломи топширди.

Сизлар Ватанингизга қайтиб кетаётган шу кунларда, деди у, биз қардош совет халқини, унинг ҳукуматини, шонли КПСС ни ишонтириб айтамизки, биз тинчлик ва социализм йўлидаги умумий курашимизда ўз ўртамиздаги бузилмас дўстликни мустаҳкамлаш учун бутун кучимизни сарф қиламиз.

Митингда Совет Армиясининг генерал-майори Г. Н. Кудрявцев ҳам сўзлади.

Митингдан кейин совет солдатлари вокзалга йўл олдилар. Улар вокзалга кетаётганларида бутун йўлда тўпланиб турган минглаб меҳнаткашлар уларнинг йўлига гуллар ташлаб, бир-бирларига адреслар, совғалар, сувенирлар тақдим этиб, кузатиб қолдилар. Пионерлар уларга шаҳар манзаралари туширилган фотографияларни, ўзларининг пионер галстукларини совға қилдилар. Перронда ашула ва рақслар ташкил қилинди, бунда аҳоли ҳам, Совет Армиясининг жангчилари ҳам қатнашдилар.

Яқинда Констанца шаҳрининг Спорт саройида ҳам самимий хайрлашув маросими бўлди.

Хайрлашув маросимлари ва митинглари қардош румин ва совет халқларининг бузилмас дўстлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Италиянинг янги ҳукумати тузилди

РИМ, 2 июль. (ТАСС). Янги парламент сайланиши ва аввалги ҳукумат истеъфо берганлиги муносабати билан христиан-демократик партиянинг секретари Фанфанига Италиянинг янги ҳукуматини тузиш таклиф этилган эди.

Матбуотнинг билдиришича, кеча кечқурун Фанфани Италия республикаси президенти Гронки ҳузурида бўлган ва унга янги ҳукумат аъзоларининг рўйхатини тақдим этган. Янги ҳукуматнинг состави христиан-демократик ва социал-демократик партияларнинг вакилларидан иборат. Христиан-демократик партиянинг аъзолари янги тузилган ҳукуматда асосий министрлик лавозимларини эгаллайдилар. Янги ҳукумат составида социал-демократик партиянинг тўрт вакили ҳам бор.

Фанфани (христиан-демократ) — Италия янги ҳукумати министрлар советининг раиси ва ташқи ишлар министри. Ҳукуматнинг янги состави яқин кунларда парламентнинг маъқуллаши учун тақдим этилади.

Президент Носир Югославияга келди

БЕЛГРАД, 2 июль. (ТАСС). ТАНЮГ агентлигининг хабар қилишича, Югославия Федератив Халқ Республикасининг президенти Иосип Броз Титонинг таклифига мувофиқ Бирлашган Араб Республикасининг президенти Гамол Абдил Носир бугун Дубровникка келган.

Телеграф хабар қилади

◆ Польша кон саноати, ёқилғи ва энергетика министри Ф. Ванюлкининг таклифига мувофиқ, СССР Электростанциялар министри А. С. Павленко Польшага келди. Совет министри Польшада бўлган вақтида Польша энергетикасининг муваффақиятлари билан ҳамда Польша кўмир ва нефть саноатининг иш тажрибаси билан танишади.

◆ Англияга гастролга келган Давлат марказий қўғирчоқ театри артистлари Софья Мей ва Игорь Дивовнинг маҳоратини 1 июль кечқурун Англиянинг миллионлаб телевидение тамошабинлари кўрдилар. Совет артистлари коммерческий телевидение орқали кўрсатилган катта концерт программасини ижро этдилар.

◆ Германия Федератив Республикаси ҳукумати экономика ва консуллик муносабатлари соҳасида СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 25 апрелда Боннда имзоланган битимларни ратификация қилиш тўғрисидаги қонун проектини тасдиқлаш учун бундесрат ва бундестагга юборди.

◆ Норвегияда 1 июлдан бошлаб гўшт, бензин нархи оширилган, телефон, телеграфдан фойдаланганлик учун, шунингдек метрода юриш учун тўланадиган ҳақ оширилган.

◆ 2 июлда Хенлей шаҳарчасида (Лондондан 56 километр масофада) Темза дарёсида традицион Хенлей регатаси — халқаро эшкаклик мусобақаси бошланди. Ўтган йилдагидек бу йил ҳам мусобақада совет спортчилари, шунингдек Қўшма Штатларнинг, Австралиянинг, Норвегиянинг, Швейцария ва Англиянинг энг кучли эшкакчилари қатнашмоқда. Совет эшкакчилари мусобақанинг 5 хилида қатнашадилар.

2 июль (ТАСС).

АТОМ ЭНЕРГИЯСИДАН ТИНЧ МАҚСАДЛАРДА ФОЙДАЛАНИШ ВА ЭЛЕКТРОНИКА СОҲАСИДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРГА БАҒИШЛАНГАН V ХАЛҚАРО ВИСТАВКА ЁПИЛДИ

РИМ, 2 июль. (ТАСС). Римда атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш ва электроника соҳасидаги муваффақиятларга бағишланган V халқаро виставка ёпилди. Икки ҳафта ичида виставкани Италиянинг турли районларидан ва бошқа мамлакатлардан келган 550 минг киши келиб кўрди. Виставкага келган кишилар Совет павильонига қўйилган экспонатларни айниқса зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

Арабларнинг иши астойдил қўллаб-қувватланмоқда

ҚОҲИРА, 2 июль. (ТАСС). Араб касаба союзлари халқаро федерациясининг бош секретари Фатҳи Комил «Алмаса» газетасининг мухбири билан қилган суҳбатида араб меҳнаткашлари уруш натижасида зарар кўрган жазоирлик қочоқларга берган ёрдамлари учун совет касаба союзларига чуқур ташаккур изҳор қиладилар, деди. Бу ёрдам, деди Фатҳи Комил, Совет Иттифоқи ўз миллий ҳуқуқлари учун курашаётган араб халқларига тамомила хайрихоҳ эканлигини ва уларни қўллаб-қувватлаётганлигини ифода этади.

Совет Иттифоқи бошлиқ социалистик лагерь мамлакатлари, деб таъкидлади Фатҳи Комил, арабларнинг миллий озодлик йўлидаги ва империализмдан халос бўлиш йўлидаги курашида уларнинг ишини астойдил қўллаб-қувватламоқда.

ҚИПРДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ЛОНДОН, 2 июль. (ТАСС). Лондон радиосининг билдиришича, Кипрнинг ғарбий қисмида инглиз қўшинлари ЕОКА (Кипр миллий озодлик ташкилоти. — Редакция изоҳи) аъзоларини қидира бошлаганлар. Ирландияли солдатлар билан ана шу ташкилот аъзолари бўлган бир тўда ватанпарварлар ўртасида тўқиниш бўлганидан кейин 20 та яқин киши ушланган. Ташкилот аъзолари қидирилаётган районга вертолетларда ва юк машиналарида ҳарбий қисмлар юборилмоқда.

Радио кипрли греклар ва турклар ўртасида айрим тўқнашувлар давом этаётганлигини ҳам билдиради. Бунинг натижасида кипрлик греклардан икки киши ўлдирилган ва бир турк ярадор қилинган. Лимасолда комендантлик соати жорий этилган.

Индонезия парламенти ҳарбий мажбурият тўғрисида қонун қабул қилди

ЖАКАРТА, 2 июль. (ТАСС). Кеча Индонезия парламенти мамлакатда ҳарбий мажбурият тўғрисида қонун қабул қилди. Мазкур қонунга мувофиқ, Индонезиянинг 18 ёшдан 40 ёшгача бўлган барча граждани армияга чақирилиши мумкин.

Тошкентдаги 105-мактабда ёшларнинг тантанали кечаси бўлди. Ўн йил қучоғида тарбияланган йигит-қизлар жонажон мактаблари билан хайрлашдилар. Энди уларнинг айримлари завод ва фабрикаларга, янги қўриқ ерларни ўзлаштиришга борадилар. Мана бу суратда бир группа бахтиёр йигит-қизларни кўрасиз. Улар ҳаёт йўлланмасини олганлар. Мактаб директори ўртоқ С. Эшонов уларни 10-синфни муваффақиятли тамомлаганликлари билан табрикламоқда. **Суратда:** (чапдан) **У. Ҳолмуҳамедов, Д. Ёқубов, М. Мираъзамова, Р. Ўлмасова, У. Акбархўжаев, А. Абдужабборов, Р. Носирова, Х. Норматова** ва мактаб директори **С. Эшонов** ўртоқлар.

В. Панов фотоси.

Ҳаваскор рассомлар виставкаси

Яқинда Тошкент тўқимачилар маданият саройида тўқимачилик комбинати ҳаваскор рассомлар студияси қатнашчилари ишлаган расмлар виставкаси очилди. Виставкага ёш рассомларнинг 150 иши қўйилган.

Виставкага тақдим этилган расмларнинг кўпчилиги пейзаж ва портретдир. Экспонатлар орасида темасининг муҳимлиги ва жозибадорлиги жиҳатидан Л. Ермакованинг ганч билан ишлаган «Тинчлик қўшиғи» деган ҳайкаллари серияси диққатга сазовордир.

Композициянинг олдинги планида дутор чалиб, тинчлик қўшиғини айтаётган халқ ҳофизи тасвирланган. Тингловчилар ўртасида ўзбек либосида кўрсатилган бу ҳофиз образида барча халқларнинг олижаноб мақсади бўлган тинчлик темаси ишонарли ифода этилган.

Ермакова кўп асарларида оригиналликка ва катта темаларни таъсирли акс эттиришга интилган, пухта бадиий образлар ярата олган.

Ҳаваскор К. Ҳайдаровнинг ишлари ҳам тамошабинлар диққатини ўзига тортади. Ҳайдаров студияга яқинда кирганига қарамай, рассом Я. Фрумгарц раҳбарлигида қисқа муддатда рассомлик санъати ва техникасини пухта ўрганиб олди. Унинг кўргазмага қўйилган портретлари, пейзажлари ва «Ўқишга» композицияси бунинг ёрқин далилидир.

Шунингдек виставкага М. Султонов, В. Богданов, А. Попов, П. Немов, Г. Ордов, А. Баубеков, П. Бобровлар ҳам яхши ишланган асарлари билан қатнашганлар.

Пойтахт тамошабинлари ёш рассомлар ишларини қизиқиб томоша қилмоқдалар.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

БҚХВ экскурсиячилари учун

Яқинда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг кўпгина экскурсиячилари Ўзбекистон ССР павильонига тўпландилар. Экскурсиячилар ичида турли иттифоқчи республикаларнинг вакиллари бор эди. Бу ерга улар Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг илмий ходими Ф. Саъдуллаевнинг «Пахтачилик селекцияси ва уруғчиликда эришилган муваффақиятлар» деган темадаги докладини тинглаш учун йиғилган эдилар.

Докладчи Ўзбекистон ССРда селекциячиликнинг ривожланиши, районлаштирилган ва перспектив пахта сортлари ҳақида батафсил сўзлаб берди. Йиғилганлар докладни зўр қизиқиш билан тингладилар. Шу билан бирга улар пахтачилик юзасидан Ф. Саъдуллаевга бир қанча саволлар бериб, қониқарли жавоблар олдилар.

Л. АПАРНИКОВ,
Москва шаҳри.

Бизга ёзадилар

Чиноз районининг «Қизил Октябрь», «XIX партсъезд», Орджоникидзе номли колхозларида пионерлар лагери ташкил этилди. Лагерда пионерлар ва ўқувчиларнинг яхши дам олиши учун барча шароитлар яратилган. Спорт майдончаси, шахмат-шашка, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ташкил этилган.

«Қизил Октябрь» колхози лагерь учун 120 минг сўм сарфлади. Ҳозир лагерда 60 га яқин пионер ва ўқувчи дам олмоқда.

Ш. Эшмуродова, М. Раҳмонов.

* * *

Чирчиқ. 3-қурилиш мактаби ўқув-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилганлиги, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини олди. Шу билан бирга мактабга 20 минг сўм пул мукофоти берилди.

В. Володин.

* * *

Октябрь районидаги 1, 16-ўрта мактабларни битириб чиққан И. Ҳаққулов, О. Мирзараимова, У. Комилов каби 20 дан ортиқ йигит-қиз Калинин номли колхоз далаларида фидокорона меҳнат қилмоқда. Уларнинг кўпчилиги олий ўқув юртларида ва техникумларда сиртдан ўқимоқдалар.

Бу йил ҳам шу мактабларни тамомловчи ёшлар колхозларга бориб ишлашга қарор қилдилар.

Д. Содиқов.

* * *

Тошкент. Сталин номли тўқимачилик комбинатининг Маданият саройи ВЦСПС томонидан маданий муассасалар биринчилиги учун ўтказилган кўрикда ғолиб чиқиб, «Касаба союзларининг энг яхши клуби» деган номга сазовор бўлди. Давлат савдоси, умумий овқатланиш ва матлубот ходимлари касаба союзлари республика комитетининг кутубхонаси эса «Касаба союзларининг энг яхши кутубхонаси» деган номни олишга муваффақ бўлди.

Т. Зуфаров.

Колхозда янги радиоузел

Бўстонлиқ районининг хушманзара ерларига жойлашган колхоз қишлоқлари йилдан-йилга обод бўлиб, маданий қиёфага кирмоқда. Яқинда райондаги Жданов номли колхозда янги радиоузел ўрнатилиб, ишга туширилди. Ана шу радиоузел орқали 350 колхозчи хонадонига радиоточкалари туширилди. Колхозчилар радио туфайли мамлакатимиз ҳаётида рўй бераётган ажойиб янгиликлардан хабардор бўлмоқдалар, ёқимли музика ва ашулаларни тинглаб маданий дам олмоқдалар.

Р. БОЙЗОҚОВА.

Телевизор экранида

4 ИЮЛДА

19.30 Саноат ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.
20.00 Киножурнал.
20.10 эстрада концерти.
20.45 Бадиий фильм — «Пан Анатоль шляпаси».

5 ИЮЛДА

19.30 Ўрта ёшдаги ўқувчилар учун «Лагерь байроғи ҳилпирамоқда» деган эшиттириш.
20.00 Киножурнал.
20.10 Ўзбек тилида «Муштум» журнали саҳифаларида» деган адабий эшиттириш.
20.30 Бадиий фильм — «Юраксиз мерган».

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 6 июлда чиқади).

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

РЕПОРТАЖ

Олмазорда

Дастурхонни тўкин-сочин қилувчи сахий ёз... Шу кунларда колхоз, совхоз, деҳқон хўжаликларининг боғларида бўлиш қандай файзли. Ёзнинг илк мевалари ўрик, олмаларнинг ёқимли ҳиди димоғингизга урилади. Бу нози-неъматларни татиб кўрган ҳар бир киши чарчаган бўлса ҳордиғини чиқаргандай, ўзини янада бардам бўлгандек ҳис қилади.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Горняк» совхозининг боғларида бўлдик. Бу ердаги ҳаёт, меҳнат завқи, совхоз ишчиларининг ғайрати кишини хурсанд қилади. Совхознинг бир неча километр ерга чўзилиб кетган олмазорида мўл ҳосил етиштирилипти. Совхоз ишчилари ҳар туп олма дарахтини алоҳида парвариш қилиб, ҳосил етиштириш учун курашганлар. Кўмкўк барглар орасида товланиб турган олмалар кўзни қамаштиради. Бу совхозда меҳнат қилиб, мана шу дарахтларни вояга етказиб ҳосилга киритишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшган бир неча ишчилар билан танишдик. У. Қорабоева, Р. Елмеева, Р. Нўъмонова, Е. Давидова ўртоқлар шулар жумласидандир. Улар эгилган шохлардан олмаларни чаққонлик билан териб саватга солишаяпти. Бу ҳосилни шаҳарлик биродарларимизга заха қилмай, уринтирмай етказиб бериш учун ҳаракат қилаяпмиз, дейишади улар.

Олмазорнинг ён томонидаги очиқ майдончада ҳам иш қизғин. Бу ерда янгигина терилган олмалар саватлардан яшикчаларга жойланиб, упаковка қилинаяпти. Эрталаб совхознинг боғларини айланиб, шу ердан ўтганимизда ҳали ҳеч нарсадан дарак йўқ эди. Бир-икки соат ичида ғайрат қилишиб, анчагина олмани узиб қўйишибди, азаматлар. Тартиб билан устма-уст тахлаб қўйилган яшикчалардаги олмалар тобора кўпаймоқда.

Ишчилардан Александра Киселева, Мунаввар Абдувалиева, Елена Мин, Эфис Мустафина ўртоқлар ғайрат билан олмаларни яшикчаларга жойлаштирмоқдалар.

Биз совхоз директори билан ана шу азаматларнинг иши тўғрисида гаплашиб турганимизда рўпарамизга машина келиб тўхтади. Боғи ишчилар яшикчаларга жойлаб қўйилган олмаларни машинага ортишда шоферга кўмаклаша бошладилар.

— Ҳозирга қадар, — дейди совхоз директори, — совхозимиз Оҳангарон, Олмалиқ ва РСФСРнинг саноат шаҳарларидаги шахтёрларга атаб бир неча юз тонна олма юборди. Биз ҳозир ҳам шахтёрларга олма жўнатиб турибмиз.

Биз совхоз коллективининг шаҳар аҳолисини мўл-кўл мева маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасидаги ишларидан қойил қолдик.

Н. РИХСИЕВ.

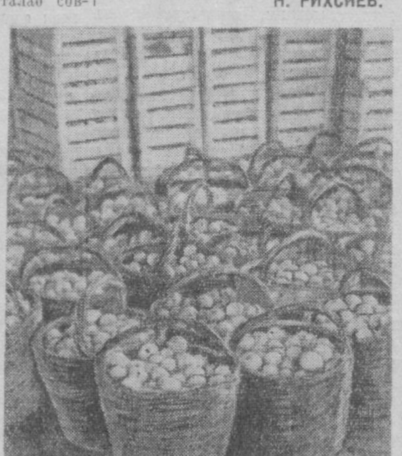

Суратларда: 1. Олмани упаковка қилиш пайти. 2. Саватлардаги бу олмаларни татиб кўрган шахтёр совхоз ишчиларига раҳмат дейди. **М. Шевелев** фотолари.

Ёш ҳунармандлар

Ёзнинг иссиқ кунларида Пушкин номли маданият ва истироҳат боғи кундуз кунлари ҳам гавжум бўлади.

Октябрь район пионерлар уйининг турли тўгаракларининг машғулотларига қатнашаётган болалардан бировлари бичиш-тикиш тўгарагига қатнашса, бошқалари янги қўшиқ, янги рақс, янги куй ўрганади.

Педагог Раъно Тўлаева раҳбарлигида каштачиликни ўрганаётган 170 қиз ироқи тикиш, мережка, тўр тўқишга чевар бўлиб қолди. Райондаги 82, 58-мактаб ўқувчиларидан Ҳ. Маҳмудова, М. Ғозиевалар тиккан нафис кашта, жозибали гул айниқса чиройли чиққан.

Бичиш-тикиш тўгараги аъзолари Д. Валиева раҳбарлигида бичиш-тикишни ўрганиб, ҳозир мустақил равишда кийим тикаётирлар.

Қўл ҳунари ва бичиш-тикиш тўгараги иштирокчилари томонидан тикилган кийимлар ва нафис кашталар пионерлар уйининг залига бир неча бор виставкага қўйилган.

Музика тўгарагининг машғулотлари айниқса кўнгилли ўтади. Ўқувчилардан С. Яҳёев, Б. Икромовлар рубоб, Р. Худойберганов чанг, К. Умаров приматорни бемалол чаладиган бўлиб қолдилар. Бу тўгаракда уста раққоса, хушовоз қўшиқчи ҳаваскорлар ҳам оз эмас.

Пионерлар уйида ўқувчилар ёзги каникул кунларини ана шундай кўнгилли ва сермазмун ўтказаётирлар.

З. МАМАЖОНОВА.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — ёзги мавсумнинг ёпилиши олдидан — 4/VII да **Янгиер.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Қора денгиз сари.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 6 яримгача **Қўлингни бер, ҳаётим!,** кеч 8 ва 10 да **Кун ботиш олдида.**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Ўн саккизинчи йил.**

КАФАНОВ номли — **Кун ботиш олдида.**

«ХИВА» — **Қўлингни бер, ҳаётим!**

«САЛЮТ» — **Зирапча.**

«ТАШГОРГАЗ» ТРЕСТИ
эслатиб ўтадики,
АБОНЕНТЛАРГА
газ-баллон установкалари, газ асбоблари ва газопроводларни
ЎЗЛАРИ РЕМОНТ ҚИЛИШ ҚАТЪИЯН ТАҚИҚЛАНАДИ.
Газ-баллон установкаларининг сал бўлса ҳам камкўсти сезилгани тақдирда, 32-241-телефон орқали навбатчи авария слесари чақирилсин.

Тошкент шаҳар, Арпапоя кўча, Запорожский тупик, 13- уйда турувчи **Абдураҳим Абдуқодировнинг** Тошкент область, Оққўрғон район, Октябрь қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхозда турувчи Ҳадича Қўчқоровна Қўшматовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 4- участка халқ судида кўрилади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
(қишки бино)
Москвада бўладиган Ўзбек санъати ва адабиёти декадаси олдидан
5, 6, 7, 9, 10 июлда
К. Яшин асари, **Т. Жалилов** ва **Г. Мушель** музикаси қайта ишланган спектакль
Равшан ва Зулхумор
4 парда, 6 кўринишли музикали драма.
Режиссёр — **Мирвали Миртолипов** ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Зуҳур Қобулов,** дирижёрлар — **Н. М. Гинзбург** ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фаттоҳ Назаров,** рассомлар — Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Сталин мукофоти лауреати **Мели Мусаев** ва **Зуҳур Ғоипов,** балетмейстерлар — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Розия Каримова** ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Е. Н. Барановский.**
Спектакль кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда. Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Собир Раҳимов кўчаси, 258- уйда турувчи **Фарида Абророванинг** Кетмон кўча, 37- уйда турувчи Маҳмуд Хўжаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 3- участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 06072. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-516.